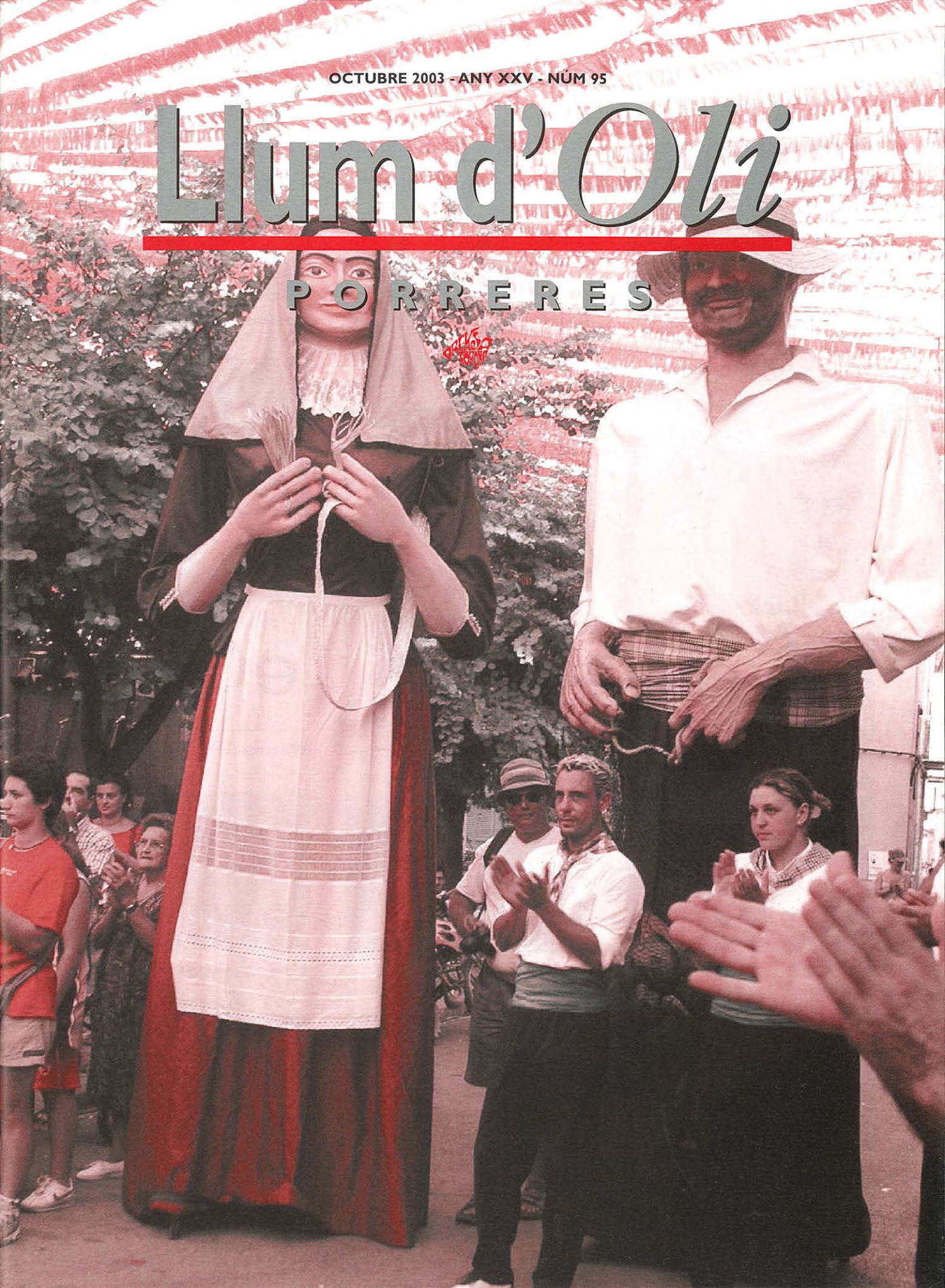

OCTUBRE 2003 - ANY XXV - NÚM 95

Llum d'Oli

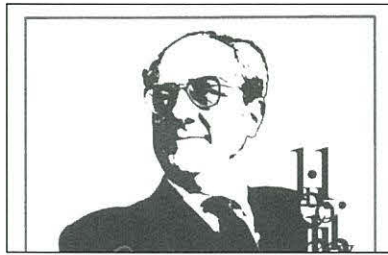
PORRERES

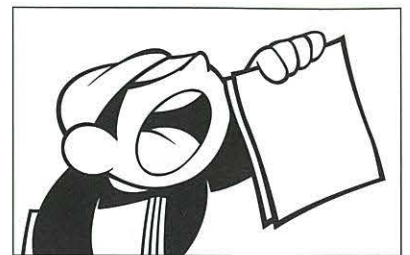

Activitats de l'Agrupació 4

L'any Francesc de Borja Moll . . 30

Els lectors opinen 36

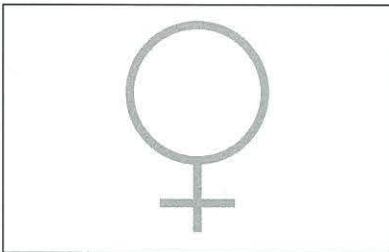
Informació local 9

Cultura popular 32

Entrevista 38

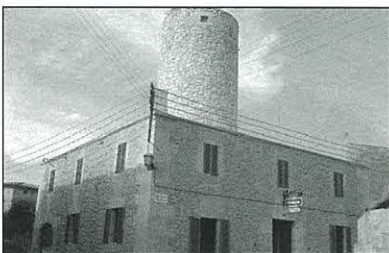
En femení 20

Llum d'oli verd 33

D'interés social 40

Notes històriques 24

Creació 34

El món musical porrerenc . . . 41

Conversa amb... 28

Opinió 35

Esports 42

Llum d'Oli

Octubre de 2003 - Nº 95
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Marí i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col·laboradors/es:

Arnau d'Alcasor
Antoni Ignasi Alomar
Germanes Barceló-Crespí
Maria Barceló i Crespí
Damià Duran
Ricardo Forés Gargallo
Tomeu Garí
GEP

Caterina Gornals Miralles
Coloma Martorell Peláez
Joana Mora Cerdà
Aina Sansó
Joan Servera Nadal
Serveis Socials Ajuntament
Joan Sorell Adrover

Portada

*Mostra de Gegants a Porreres,
Sant Roc 2003. Foto de Joana Ma. Julià*

Fotografies

Fotos Vidal
Llum d'Oli
Joana Ma. Julià
Coloma Martorell
Maria Barceló
Aina Sansó
Joan Sorell Adrover

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafilopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Adreça electrònica: llumdoli@terra.es
llumdoli@eresmas.com

Amb el
suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Legislatura de continuïtat a Porreres...

... ja que a les passades eleccions municipals, els votants de la vila decidiren que el Consistori porrerenc seguís regit per UM, tal com ha estat, en part, aquests darrers 4 anys amb el pacte PSM-UM. I és que en aquests anys s'ha fet bona feina i el poble ha anat canviant la seva fesomia, és ver, però no està tot fet, ni molt manco. Encara hi ha molt per fer. Hi ha assumptes pendents o mig enllestits, els quals no es poden deixar de banda: circulació, brutor als espais públics, institut, polígon, escorxador, camp municipal d'esports, casal de joves...

És veritat també que ha augmentat considerablement la participació ciutadana a les festes locals, fet positiu, però tal vegada no s'han fet esforços suficients en altres àrees. S'hauria d'aconseguir una dinamització estable dels nous espais que s'han creat, com és el cas del museu. Sens dubte el que manca són realitzacions de caràcter més permanent, amb més projecció de futur.

Esperem que continuïtat vulgui dir esforç, empena i feina constant, i no relació per la feina feta, perquè en queda molta per fer i no ens podem dormir.

... i de ruptura al Govern de Mallorca i de les Illes.

També en part, tot s'ha de dir, perquè a Mallorca continuam amb la mateixa presidenta, dita "la princesa de Costitx", encara que amb polítiques totalment diferents ja que els seus socis actuals, el PP, són la cara oposada dels anteriors, el Pacte de Progrés.

Sí que podem parlar, emperò, de ruptura de les polítiques de progrés social, cultural, lingüístic i territorial que s'havien encetat tant a Mallorca, com al conjunt de les Balears.

Una entitat com la nostra, que fa 25 anys que fa una feina constant i ininterrompuda per la nostra cultura i la nostra llengua, no pot fer més que estar retgirada per les passes de cranc que ha fet aquest nou govern només amb 100 dies. La normalització creixent de l'ús del català no havia creat cap problema, sinó que s'havia fet molt bona feina per la cohesió social i la integració de tots els ciutadans de procedència estrangera, a través del vehicle de comunicació que se'ns ha transmès des de la venguda del Rei En Jaume, generació rera generació.

L'Agrupació sempre ha estat vinculada a la defensa del territori i a la conservació del paisatge, tal com demostra l'empena del Grup Excursionista. Ens retgira, també, la destrossa que s'han afanyat a pactar el PP i UM, sense avisar ni tant sols al seu programa: tones de grava i ciment per fer una espiral de vials perillosos i sobredimensionats.

Esperam que els nostres representants reflexionin i governin amb seny, ja que el futur de la nostra illa i la continuïtat de la nostra cultura bé s'ho mereix.

ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL

Joana Mora Cerdà

ACTIVITATS REALITZADES PER SANT ROC

En el marc de les Festes Populares de Sant Roc, l'Agrupació Cultural va organitzar una xerrada sobre *La cultura del pa amb oli* a càrrec de Tomàs Graves. La dissertació es va fer ressò del contingut del llibre del mateix títol que Graves publicà fa un cert temps i que suposa un enfoc més aviat antropològic del tema. El públic ompli de gom a gom la sala de plens de l'Ajuntament. Després, al carrer del Call, es pogué degustar un exquisit pa amb oli així com toca.

SOPAR-FESTA SOLIDÀRIA AMB EL POBLE SAHARAUI

Divendres dia 5 de setembre, l'Agrupació Cultural organitzà una festa solidària amb el poble saharauí a l'exili, baix un cel estrellat i una temperatura molt agradable de final d'aquest darrer estiu.

La gent que hi assistí va poder participar a una sèrie de tallers relacionats amb la cultura saharauí, a fi de conèixer els costums d'aquest poble. Al pati parroquial es va muntar una *Haima*, vivenda típica dels habitants del desert

del Sàhara, amb tots els ormejos per fer i beure el te, la henna i plantilles per tatuar-se, melfes i darràs per vestir-se, tot això duit del Sàhara, per infants i famílies dels projectes *Vacances en Pau* de l'ONG Amics del Poble saharauí i projecte *Madrassa* de l'ONG Escola en Pau.

Dins la *Haima*, gent del Sàhara i voluntaris mallorquins van convidar a realitzar el ritual del te, ens varen ensenyar a vestir-nos amb les vistoses *melfes*, roba saharauí femenina, i tothom que va voler es va fer un tatuatge amb *benna*, mentre podíem escoltar músiques i cançons d'aquell indret.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

Devers les 22 hores es va servir un sopar de germanor, on assistiren unes 180 persones. El sopar consistí en una plat típic del Sàhara, el *cuscus*, i menjar mallorquí, trampó i pa amb oli, fruites, gatons i ensaïmades.

Els assistents aportaren uns donatius, una part dels quals es destinaren a les famílies dels infants saharauis que estiuejaven a Porreres i a Vilafranca i una altra part a l'Associació *Escola en Pau* que actualment té acollits 22 infants saharauis que estudien a Mallorca.

Gràcies a la col·laboració dels ajuntaments de Porreres i de Vilafranca, *La Caixa*, *Sa Nostra*, *Banca March*, CP Escola Nova, CC Verge de Montis-sion, la Parròquia Nostra Senyora de la Consolació, de botigues, empresaris, pàgesos i gent particular de la vila de Porreres, tots els donatius dels assistents es varen poder destinar a ajudar a la gent i a projectes saharauis.

La preparació dels àpats i el muntatge dels tallers, de la *Haima*, les taules, cadires... ho feren gent de Porreres i de Vilafranca que desinteressadament s'oferiren a col·laborar i a aportar el seu esforç per realitzar aquests actes, sota la direcció de Laila i Oualat, delegats a les Illes Balears de la **República Àrab Saharai Democràtica**.

Al final del sopar, Oualat Moussa dirigí unes paraules d'agraïment a tots els assistents en nom dels refugiats del Sàhara. Igualment ho va fer la presidenta de l'ONG *Escola en Pau*, Carme Barceló, que va concloure l'acte explicant els objectius d'aquesta associació i el desenvolupament del projecte *Madrasa* que significa escola digna pels infants saharauis.

ACTES DE SA FIRA A SANTA CATALINA 2003

OCTUBRE

Diumenge 19.-

Excursió: Camí de S'Arxiduc

Divendres 24.-

Taula Rodona:

Mallorca, necessita tantes autopistes?

Lloc: Sala de Plens

Hora: 20'30

Dissabte 25.-

Passejada a peu pel terme:

Sa Serra i Son Jordi

Concentració a les 15 hores

a Sa Plaça.

Berenada de pa i botifarró

Diumenge 26.-

Torneig d'escacs. Partides ràpides.

Lloc: Sa Plaça

Hora: 15'30

Diumenge 26.-

Projectió de diapositives GEP.

Temporada 2002-03

Lloc: Sala de Plens

Hora: 19'00

NOVEMBRE

Divendres 7.-

Jornades Culturals i

Gastronòmiques. Cuina de Tardor.

(Programes a part)

- 20'30 hores:

- Conferència sobre bolets a càrrec de Carlos Constantino.

Metge i Micòleg.

- Sopar (Places limitades)

- Lloc: S'Escorxador

Dissabte 8.-

- Cercada de bolets pel terme.

- Dinar (Places limitades)

- Classificació dels bolets i exposició:

Sala Polivalent.

Divendres 14.-

Jornades Culturals i

Gastronòmiques. Cuina de Tardor.

- 20'30 hores. Conferència (falta determinar)

- Sopar (Places limitades)

Per a més informació:

Joana Mora 666 047 560

Dissabte 22 .-

Festa de Santa Catalina

- Conferència: *La festa de Santa Catalina a Porreres: entre el record i la reivindicació*, a càrrec de Maria Barceló i Crespi

- Fogueró de Santa Catalina i refresc: bunyols i vi dolç.

- Lloc: Aula de Gramàtica de Montis-sion.

- Hora: 20'30

Diumenge 30.-

Excursió: Penyal de Planici

DESEMBRE

Diumenge 28.-

Excursió: Serra d'Alfàbia

ASSESSORIA LABORAL
I SEGURETAT SOCIAL

**JAUME
VIDAL
BAUÇA**

GRADUAT SOCIAL, COL. Núm. 298

Assessorament a l'empresari,
treballador i pensionista

Avgda. Bisbe Campins, 3

Tel. 971 16 80 38

- PORRERES -

ACTIVITATS GEPERUDES

ACAMPADA AL PUIG TOMIR

Dissabte dia 2 d'agost, a les cinc de l'horabaixa, sortirem direcció a Lluc i de passada ens aturarem a Caimari a fer un gelat, perquè el sol encara escalava de valent.

A les set, però, ja ens trobàvem davant el restaurant del Guix, prop del Coll de Batalla, on ens penjarem les motxilles a l'esquena i començarem a caminar agafant un portell que hi ha a l'endret

del revolt de la carretera que baixa a Lluc. Deu minuts després ja acabàrem la xerrera, perquè les primeres rampes ens feien alenar de valent.

Camina, caminaràs, a la mitja hora ens trobàvem al cim del Coll Pelat, des d'on contemplàrem la impressionant vista de la ruta que havíem de seguir per assolir el cim del Tomir, la tercera muntanya més alta de Mallorca. Mitja horeta més i arribàrem a Binifaldó, on férem una aturada per menjar i beure una mica, prop de la font del Pedragerat.

A partir de Binifaldó les rampes són més pronunciades, però amb una hora

ja ens trobàvem al cim del puig Tomir (1.103 m). La vista era espectacular, el sol acabava de pondre's, i ja només ens faltaven uns deu minuts per arribar a les cases de neu, lloc on dormiríem.

A les dotze del vespre un petits renous ens cridaren l'atenció. Foren els focs d'artifici de Pollença. En acabar els focs, a pixar i a jeure, que a l'endemà ens havíem d'aixecar d'hora, perquè la calor no ens tornés a agafar. Així ho férem, vàrem veure sortir el sol i llavors davallàrem ràpidament. En dues hores ja érem altre cop al Coll de la Batalla.

**Llorenç
Cerdà
Mora**

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

La fonda càfè

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

**PARC NATURAL
D'ALBARCA
MUNTANYES D'ARTÀ**

El passat dia 28 de setembre repren- guérem l'activitat excursionista amb una passejada, tal vegada un poc llarga, pel Parc Natural d'Albarca. Com de costum partírem de la plaça de la Vila als voltants de les 8 '30, amb unes cares de son ..., i ens dirigírem a Artà, on ens esperava l'artanenca Maria Sard, qui fou la nostra guia.

Enfilàrem la carretera que du a l'Ermi- ta de Betlem i de seguida ens n'adonà- rem que per allà havia plogut molt. Ens

digueren que uns 65 litres. Deixàrem els cotxes davant l'Alqueria Vella, i ens dirigírem cap a les cases d'Es Verger. Travessàrem com poguérem un torrent que davallava molt ple, repren- guérem forces al Coll, passàrem davant les cases de l'Alqueria Vella, on hi ha una font que també rajava molt, trobàrem un altre torrent i ens desviàrem per un tallafocs, que han obert nou, fins a la platja de la font Salada, de la qual sor- tia moltíssima aigua. Na Maria ens digué que érem uns afortunats, ja que això ocorre en poquíssimes ocasions. No ens quedà més remei i aprofitàrem per banyar-nos dins la mar amb aigua dolça.

Després a dinar, a la zona d'acampada de s'Arenalet d'Albarca, fet malbé a causa de la torren- tera. Dinat i feta la becadeta, repren- guérem la marxa pel camí de s'Ascana Llarga, netejat fa poc temps, fins arribar a la carretera que du a les antenes, passant pel refugi dels Oguers, restaurat de bell nou.

De baixada ens trobàrem el quarter dels soldats, on estaven els presos de la Guerra Civil que feren aquesta carrete- ra, i davallant, davallant pel camí vell, arribàrem a l'Alqueria Vella i cadascú cap a ca seva i Déu per tot.

**ESTANC
CA NA
JAUME**

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

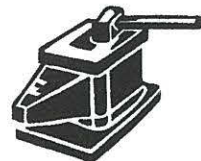

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

FERRERIA CAN BATXÀ

TOT TIPUS DE FEINA I ARTESANIA EN FERRO

PAU JOAN CASAS JULIÀ

C/. Pare Molina, 9 - baixos - 07260 PORRERES
Telèfons: 971 166 645 - 636 610 211

29a EXCURSIÓ AL TORRENT DE PAREIS

Com no podia ser d'altra manera, el primer diumenge de setembre, dia 7, anàrem a fer el Torrent de Pareis. Arribàrem ben prest devora l'ermita d'Escorca, i just baixar de l'autocar un bon berenar per enfilat amb forces el camí que davalla al torrent.

El dia va acompanyar i de calor no en va fer falta. Fòrem uns 35 els excursionistes que enguany férem el torrent; d'ells, n'hi havia que no ho havien intentat mai, i de les seves paraules vàrem poder deduir que l'experiència havia estat molt positiva.

Al cap d'una hora llarga de davallada arribàrem a l'Entreforc, lloc espectacular i d'immensa bellesa. Els més agosrats varen anar fins al final de la Fosca.

Després de descansar una estona, partírem seguint el Torrent de Pareis per arribar a la Calobra, on ens esperava un bany a la desembocadura del torrent.

En haver-nos refrescat, de pressa cap al restaurant que un bon dinar no s'ha de fer esperar, i de veritat no va decebre ningú.

No volem acabar sense donar el nostre suport i admiració a en Richard, que si bé en alguns moments no les teníem

totes segures, és de ressaltar el seu coratge i les seves ganes de conèixer Mallorca i la seva gent.

Fins ben aviat, que l'any vinent farà la trentena, i que en puguem veure trenta més.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

JULIOL 2003

Dia 03.....	1,5	litres/m2
Total	1,5	litres m2

AGOST 2003

Dia 17.....	0,7	litres/m2
Dia 20.....	3,7	litres/m2
Dia 25.....	1,8	litres/m2
Total	6,2	litres m2

SETEMBRE 2003

Dia 01.....	1,1	litres/m2
Dia 02.....	26,3	litres/m2
Dia 05.....	0,2	litres/m2
Dia 06.....	2,4	litres/m2
Dia 07.....	4,3	litres/m2
Dia 08.....	3,1	litres/m2
Dia 13.....	6,7	litres/m2
Dia 14.....	1,5	litres/m2
Dia 22.....	7,1	litres/m2
Dia 23.....	4,2	litres/m2
Dia 28.....	2,8	litres/m2
Dia 29.....	0,6	litres/m2
Total	60,3	litres m2

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

SABEU QUE...

...l'editorial del "Llum d'Oli" es publica amb el vist-i-plau de tots i cada un dels membres del Consell de Redacció?

...a la vetllada de poesia i música mediterrània que va tenir lloc a la rectoria de Porreres el passat 14 d'agost, molts dels assistents se n'anaren abans que acabés? Avorrits no, espantats i amb els cabells drets. Alguns encara se'n fan creus, del que varen sentir.

...en general, les festes de Sant Roc d'enguany no difereixen molt de les dels darrers anys? Molta de gent va participar en la majoria dels actes programats, on una bona organització, juntament amb l'entusiasme dels voluntaris i de tots els porrerencs i porrerencques, foren una vegada més la clau de l'èxit.

... el concert que Raimundo Amador havia d'oferir a Montisíon el passat 7 de setembre es va suspendre quan els cartells anunciadors ja estaven repartits? Un penjall de suro a l'Ajuntament per la confusió creada, i deixar, tot i sabent que el concert s'havia suspès, que s'anunciés en els diaris fins el darrer dia.

...no es pot dir blat fins a tenir el sac ben lligat? Un altre penjall de suro als responsables de tot aquest embolic.

...aquest concert anava inclòs dins la programació de la "Gran Diada de Mallorca"? Era un dels pocs actes, per no dir l'únic, que no era gratuït.

...la ciutat de Palma continua entre les més brutes de l'Estat? No sabem si a nivell de pobles existeix aquest rànking, però el cert és que molts de carrers i racons de Porreres estan bastant bruts i oblidats.

...Palma no serà seu de la Copa Amèrica de Vela del 2007? Ara, a esperar Madrid 2012, o més ben dit un miracle de Santa Rita, que és la mare dels impossibles. Les fotos del president i la presidenta recolzant l'esdeveniment quedaran per al record i les medalles per a una altra ocasió.

...a qualque redol, l'enrajolat de la Plaça de la Vila pareix un trencaclosques a punt de desfer-se?

...en els seus primers sis mesos d'activitat, la central lletera Prilac arrossega milers d'euros de dèficit?

Diuen que no perilla la seva continuïtat, encara que alguns tenen ànsia de tirar-la a baix.

...en aquesta temporada, que just acaba de començar, la U.E. Porreres torna a presentar un equip de grans? Un any sí i un any no, i enguany toca.

...aquest estiu passat ha estat un dels més calorosos de la història? A Porreres es va assolir el record de les illes amb 40'1° de temperatura. Va ser el dilluns 21 de juliol, dia en què per afegir-hi més brou, també haguérem de patir la manca de servei elèctric.

...amb vistes a les properes eleccions generals, UM veu factible un pacte amb forces nacionalistes, inclosa ERC? Contradiccions a part, una vegada ficada la pota, és mala de treure.

...alguns membres destacats de UM assistiren a la celebració del Alderdi Eguna, dia del PNV? Nacionalisme a rompre.

...amb motiu de la Diada de...Na Munar, a més de defensar la nostra llengua també va defensar el "bilingüisme"? En el mateix acte i en una mena de mescla d'ous amb caragols, es va nomenar fill adoptiu de Mallorca el menorquí Francesc de Borja Moll. .

...el president del Govern balear Jaume Matas, com si la diada no anés amb ell, i de fet no hi anava, va deixar plantada la presidenta del Consell de Mallorca? Madrid és lo seu.

...el Govern balear té com a prioritat crear (actualment en estat embrionari, segons n'Estarás) un canal autonòmic bilingüe? No importa, si d'aquests canals ja en tenim que ens sobren.

...estam ben arreglats si finalment aquest embrió arriba a port? Un canal que el pagarem tots i que ben pocs l'aprofitaran.

...el passat 16 de setembre el Parlament de les Illes Balears va començar les sessions per derogar l'ecotaxa creada pel des-tronat pacte de progrés? *Volando, volando, a Mallorca voy...* i volant a un altre lloc se'n podran anar milers de petits i mitjans empresaris i treballadors, si com diuen, l'any que ve es tripliquen els establiments hotelers del tot inclòs.

...en Joan Huguet, portaveu del PP al Parlament, va dir que a l'ecotaxa només la pagaven els més pobres? El temps se li va acabar i no va poder dir que aquests pobres eren la font dels més rics, que per altra part són la font dels vots del PP, i que quants més en venguessin millor.

...els grans hotelers es freguen les mans i tant els fa si l'oferta complementària se'n va *en orris*?

...en Mateu Morro, secretari general del PSM, va dir que el seu partit necessitava un canvi total, al mateix temps que exigia un canvi generacional? Va entonar el *mea culpa* i va dir que la nefasta política turística i urbanística del pacte "d'esquerres" havia estat el principal motiu de la pèrdua de les eleccions, així com també del greu retrocés electoral del seu partit.

... n'Aznar, president del Govern espanyol, va ordenar de la manera menys democràtica i més dit-tatorial el seu successor per a les properes eleccions generals?

El successor en qüestió és el Señor de los *bilillos*.

...d'aquests *bilillos* encara en resten milers de tones per treure's del fons de la mar?

Val a dir que, a finals de setembre, el parlament europeu va aprovar amb els vots en contra del PP l'inici de unes investigacions que esbrinin el perquè de tot plegat del desastre del Prestige. Pel que es veu, per tot arreu s'investiga menys a Espanya.

...el ministre de defensa espanyol, Federico Trillo, va visitar les tropes de El Salvador destacades a l'Iraq i va ficar la pota ben ficada? Abans d'anar-se'n, i amb tots els soldats formats, va pegar el crit de ¡Viva Honduras!. I olé!

...el Govern espanyol va concedir una subvenció milionària a "La Casa Francisco Franco" de Madrid? Val més un de viu que cent de morts.

...en un acte de les festes de la Beata a Santa Margalida, es varen sentir entonar les notes del Cara al sol? Cal dir que en el consistori margalidà comanda el PP.

...enguany a les escoles es torna impartir una mena de Catecisme Escolar? Amb dues assignatures suspeses acompanyades del catecisme s'haurà de repetir curs.

...en un decret del Govern espanyol s'estableix que a les comunitats autònomes de Catalunya, València i Balears, els alumnes de primària hauran de rebre

obligatòriament quatre hores setmanals de *Lengua Castellana? Me-sa, Li-bro, Ni-ño, Ni-ña...* I la nostra llengua passes cap enrera manades fetes.

...també s'ha tornat al sistema antic de qualificar i notificar les notes? Diuen que és per moralitzar els joves estudiants.

...un molt deficient no és molt moralitzador? Mes aviat és un desmoralitzador, i qui desmoralitzi, un bon desmoralitzador serà.

...tot plegat fa mala olor i cada cop tornam més cap a aquell temps en què les obligacions sempre anaven per damunt les "llibertats"? El Govern espanyol no pot aturar l'avanç del nacionalisme de comunitats històriques com Catalunya i el País Basc, i en un estat de desesperació marca unes pautes més pròpies d'un temps no massa llunyà que no pas d'ara.

...les Balears, d'històriques res de res? I de nacionalistes menys. Amb els polítics que tenim aquí només podem esperar més del de sempre, anar a remolc de Madrid i estar subjectes al més pur nacionalisme espanyol que és el que majoritàriament votaren els illencs a les passades eleccions.

... la història, la llengua, la cultura i l'autodeterminació d'un país és feina de tots? Si ens descuidam aviat no hi serem a temps i tot quedarà en l'oblit.

... a la Sala, el PSM va presentar una moció en contra de la nova autopista Inca-Manacor? El PP no hi va estar d'acord, naturalment, i UM es va abstenir. Es veu que n'hi ha que saben nedar i guardar la roba.

... i una altra en contra de la normativa Rodríguez per rebaixar l'ús de la nostra llengua a l'administració? Aquesta sí que la va guanyar el PSM, perquè UM s'hi va afegir. I el PP ...

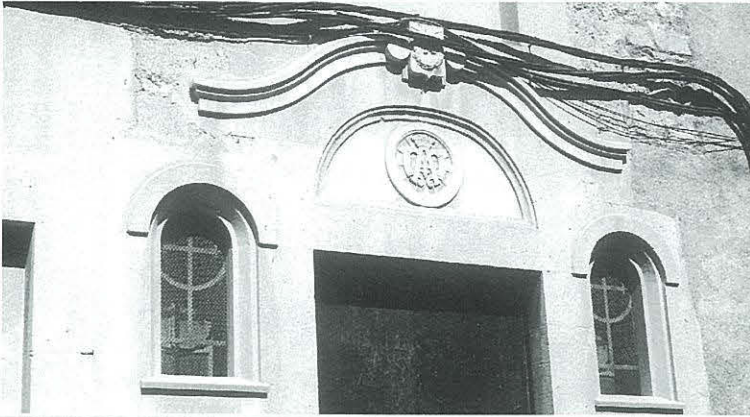
... al cap de llista de Sa Clau l'han col·locat molt bé els del PP? Els 22 votants de Porreres deven estar ben contents, però no creim que puguin espigolar res amb aquest pinxo que havia d'arreglar Mallorca i ha començat per ca seva.

... per Porreres circulen neofatxes camuflats? Fins i tot xerren de tancar el LLum d'Oli! Visca la llibertat d'expressió!

...el Consell de redacció de la revista us desitja una bona fira i un millor firó.

L'ULL INDISCRET

Carrer d'en Sala. Portal de la capella de l'antic convent de les monges franciscanes (avui Residència).
Una vegada més el cablejat de GESA i TELEFÒNICA prioritza per damunt un element decoratiu d'una façana.
Quin és l'organisme o institució que ha de vetllar per no seguir amb aquestes malifetes?

Una vegada i una altra, una bicicleta i una altra, i seguim sense respectar el patrimoni.

Una casa deshabitada. A qui correspon la neteja de la vorera?

Què té aquest portal que atreu el jovent de la vila?

Expressa i reivindica, però sense fer malbé.

Es ben hora de posar fil a l'agulla a la problemàtica d'aquest carrer: doble sentit, ocupació de les voreres per cotxes i altres..

ACTIVITATS D'ESTIU A LA VILA

Curs de natació a la piscina municipal
Cursos durant dos mesos per a la gent major, per a adults, per a nins i nines i aquafitness, una oferta àmplia i variada que ens ha servit per combatre la xafogor estiuenca d'enguany.

Escola d'estiu a l'Escola Nova
Tallers, psicomotricitat, jocs, cançons, estudi dirigit, piscina diària i excursions setmanals és el que s'ofereix als nins i nines del poble durant el mes de juliol.

Torneig de futbol 7 al camp de Ses Forques

Memorial Xesc des Terrers, Baltasar Ferrer i Tomeu des Campot

Dos partits diaris, de dilluns a divendres, durant quasi dos mesos, és el que reüní totes les vesprades a Ses Forques un bon nombre d'espectadors que gaudiren, un any més, d'aquest torneig. Enguany, a més, s'aconseguí un gran èxit de participació amb 17 equips inscrits. Això no és sèrio, Ca sa Viuda, Can Toni de son Oms, Drim Tim, Esport Esplai, P. Grimalt, Ses Forques, T. Font, Vibrats Mora i Rosselló, BM Esports, Can Miquel, Ceinco, Es Contraris, Lotus, Q. Lalana, Son Amat i Tremen'2. Com a fet significatiu, esmentar que Can Toni de son Oms era un equip integrat per jugadors marroquins i que Lotus estava format per jugadors rumans, un fet remarcable i positiu pel que suposa la participació dels nou vinguts a les activitats que s'organitzen a la vila.

I Campus de bàsquet al pavelló Joan Llaneras

Una setmana de bàsquet, piscina, tallers i activitats alternatives per als més joves per tal d'iniciar-se o perfeccionar la tècnica d'aquest esport.

Tallers d'estiu a Cals Hermanos

Dos mesos de tallers, jocs..., entre d'altres activitats, és el que els infants de 3 a 6 anys trobaren en aquesta lúdica activitat d'estiu.

Campament a Biniparratx (Menorca)

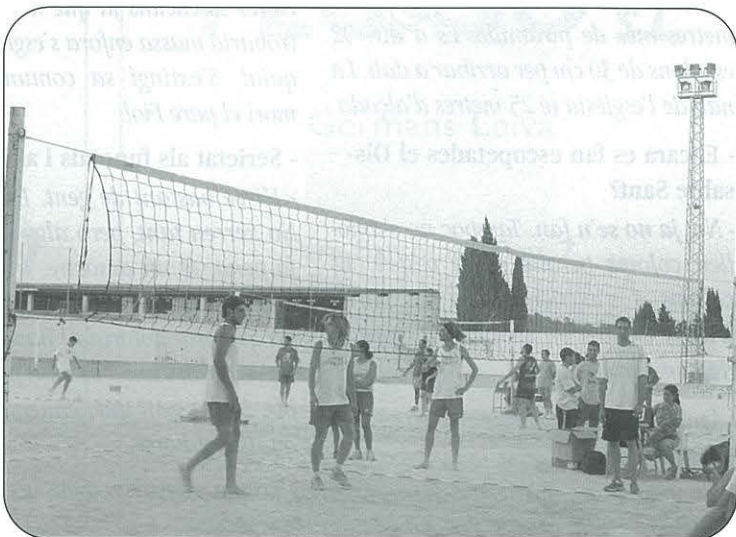
Excursions, aventura, jocs, diversió i companyonia és el que pogueren compartir, durant una setmana, els participants a aquest campament d'estiu

I Campus de voleibol al pavelló Joan Llaneras

Jocs i activitats relacionades amb el voleibol, piscina i sortides per tal de practicar el volei-platja per a al·lots i al·lotes entre 10 i 16 anys, una atractiva oferta d'una setmana de durada per als aficionats a aquest esport

V Torneig de voleibol al camp de Ses Forques

Dues setmanes d'esport i diversió per als 43 equips que hi participaren. La fase final, com cada any, a la plaça de la Vila el dia de Sant Roc. Els 8 millors equips de la fase prèvia lluitaren a plaça per arribar al partit que decidiria el campió. La final la guanyà l'equip dels Passadors als Grimis.

Fins l'estiu que ve !

IN MEMORIAM II

Miquel Gil Veny (Rubí)

Escolà major de Nostra Senyora de la Consolació de Porreres

Damià Duran

Vet ací alguns records d'un home senzill, graciós, de mirada fonda, que entenia la vida com una mescla de platxèria i de treball. Morí el 1999 i encara ens resulta familiar la seva traça servicial de misses, oficis, funerals, festes cívic-religioses... Però, endemés d'ajudar als ministeris de l'altar, era el sagristà responsable de tot l'endrecament de la parròquia. Cert és que es feia ajudar per altra gent, però la tasca anterior i posterior a tot esdeveniment religiós és curulla de detalls, de bona relació amb el senyor rector i altres preveres. Vigilar la neteja de les capelles, col·locació de cossiols, de rams de flors, preparar els encenalls, lluminària, vestuari, catifes i domassos... i no en parlem de procurar el toc de campanes. I ningú com en Miquel, com s'escolà major, coneix les dimensions del gran vaixell eclesial de la nostra vila.

- Quines són les dimensions del campanar?

- Té 32 metres fins a les campanes i 10 metres més de piràmide. És a dir: 92 escalons de 30 cm per arribar a dalt. La nau de l'església té 25 metres d'alçada

- Encara es fan escopetades el Dissabte Sant?

- No, ja no se'n fan. Tampoc no s'amollen coloms perquè és es vespre. Es coloms a s'encuentro. Fa un parell d'anys encara en sentien d'escopetades, emperò ja no.

- Quin sentit adquireix s'aigo el Dissabte Sant?

- Sa padrina... Tocaven Glòria i sa padrina: "Hala, veniu!" Posava un poc

d'aigo dins una ribella i es nins se tiraven grapades d'aigo per sa cara... Deien que així no tenien grans.

- Assistència de gent a les processons del Dijous i Divendres Sant, quin recorregut feis?

- S'espectació hi és. Feim es recorregut de sempre: carrer Major, Cerdà, Parents, Passaratx, entram a Sant Felip, sortim pel carrer de Sant Roc, Cerdà, rector Llompart, Pou Florit, Lluís, Sala i tornam entrar a l'església.

- Quins cultes se celebren a Sant Felip?

- S'hi diu missa cada dissabte vespre, diumenge dematí i s'horabaixa. L'oratori no compta amb comunitat estable de capellans però hi vénen per a celebrar-hi es diferents actes litúrgics felipneris de Palma. Mentre s'hermano Josep sigui viu es felipneris de Palma no hi entraran ja que, en certa manera constitueixen comunitats independents. Cert que es mantindran certs cultes essencials ja que molta de gent trobaria massa enfora s'església parroquial. S'extingí sa comunitat quan morí el pare Fiol.

- Serietat als funerals i assistència?

- Hi ve bastant de gent. De serietat... No xerren tant, però algú en especial fa pena, és un desastre. I de damunt l'altar major fa un efecte... Una família que està dolorida i haver de sentir aquest rum-rum... és molt poc agradable. Hi ha gent que, endemés, entra a qualsevol hora...

- Sonau alguna vegada les matraques?

- No, ja no les sonam. Jo he de ser dins la sagristia. No puc ésser en es campanar. Maldament hi possasim una corda... Abans les feien sonar es Divendres i es Dissabte Sant. Sonaven fins es toc de Glòria. Era quan ses campanes no podien tocar. Això començava es Dijous Sant es migdia.

- Color de les banderes de Sant Roc i dels Sants Joans?

- No sé perquè són blanques. Sempre les he vist blanques. Bé, és sa mateixa bandera. La cosa ve d'enrera. Jo he posat primer sa bandera de Sant Joan, sa de Sant Jaume, que no era Sant Jaume sinó de l'Obra i la feiem coincidir per Sant Jaume. Sa bandera de l'Obra la posàvem a l'església, davant. Ara ja no posam la de Sant Joan ni la de l'Obra o Sant Jaume. Únicament la de Sant Roc. Per Sant Joan no feim festa i n'hauríem de fer ja que és es patró, mentre que Sant Roc és una devoció. Malgrat se diguin "patronals" les festes de Sant Roc no bo són. Sant Joan Baptista, 24 de juny, és un dels nostres patrons. I per Sant Joan Evangelista també feien festa, altre temps. I per Nadal... No te'n recordes? Quan noltros érem petits hi havia tres festes, Nadal, segona festa (Sant Esteve) i Sant Joan. Abans es porrerencs feien moltes festes d'origen religiós.

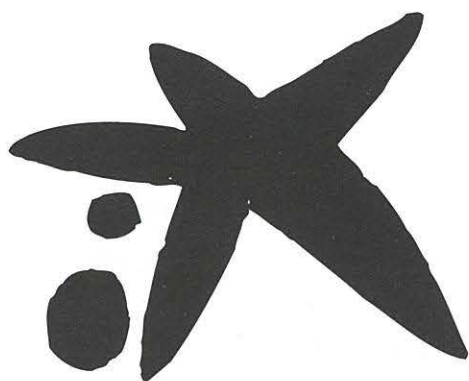
SOPAR D'ENTITATS PORRERENQUES

El passat divendres dia 19 de setembre es va convocar el sopar d'entitats que des de fa uns anys té lloc a finals d'estiu.

A la plaça del Molí de n'Amengual es reuniren membres de la majoria d'entitats, locals, peü davall taula, per sopar i gaudir d'una vetllada a la fresca. Les rifes i la música acabaren d'arrodonir la bauxa i el sarau.

L'Agrupació Cultural hi va ser present.

"laCaixa"

**VIAJES
PEGASO S.L.**

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

ELS EQUIPS DIRECTIUS DE LES ESCOLES DE LA VILA CURS 2003-2004

Margalida Barceló *des misser* - Antoni Gornals *pubil*

ESCOLA NOVA

Nom i llinatges	Càrrec	Edat	Anys de docència	Lloc de residència
Margalida Mora Llaneras	Directora	50	20	Porreres
Maria Antònia Rigo Gallard	Cap d'estudis	33	9	Montuiri
Margalida Rosselló Salleras	Secretària	33	12	Porreres

Col·legi Públic Escola Nova

Alumnes: 241

Professorat: 22

Quins projectes o novetats teniu previstos per a aquest curs 2003/2004?

Treballam per aconseguir una escola oberta al món, jugant a comprendre el món.

Per assolir aquest compromís ens hem proposat fomentar la participació activa de tota la comunitat escolar en tots els projectes del centre, respectar les normes de convivència entre tots els membres de la comunitat i potenciar l'educació ambiental.

A més, també participam en el programa "Vivim Plegats", de la Conselleria d'Educació, per tal de conèixer i respectar les diferents cultures del món.

Quins són els reptes que ha d'afrontar l'escola?

Aconseguir apropar l'escola a les famílies i millorar la seva participació.

I quant a l'alumnat, despertar l'interès cap a la lectura com a font de plaer i coneixement de nous móns, personatges, històries... i per això ens

hem proposat, amb ajuda econòmica, dotar les biblioteques d'aula amb llibres atractius per a l'alumnat. D'aquesta manera esperam arribar a assolir una rica expressió escrita.

Quins aspectes destacaríeu del centre on treballau actualment en comparació amb altres centres on heu treballat?

Evidentment és tot un luxe poder comptar amb uns espais exteriors tan amplis que permeten que el temps de l'esplai els alumnes puguin realitzar diverses activitats (futbol, bàsquet, volei, jocs de corda, jocs populars que necessiten molt d'espai...).

També destacaríem la zona de jocs infantils molt ben dotada.

A més, el nostre centre té la sort de

tenir unes zones verdes exteriors i interiors que ens serveixen perquè l'alumnat aprengui a respectar-lo i com a font d'aprenentatge directe.

Tenir el pavelló esportiu tan a prop ens facilita poder realitzar totes les activitats esportives amb unes condicions òptimes i sense desplaçament.

El fet que les aules siguin grosses i espaioses permet al professorat poder organitzar diversos racons de feina.

Quines millores hi faríeu?

La reorganització de l'aula d'informàtica i ubicar a un espai més ampli la sala de professors.

Totes aquestes millores creim que es podran dur a terme quan l'alumnat d'ESO passi al futur institut de Porreres.

Com han de col·laborar les famílies per tal d'afavorir l'aprenentatge dels infants?

Primer de tot mostrar interès en tot el que fan els seus fills i filles relacionat

amb l'escola, així com també participar activament en totes les activitats organitzades, juntament amb l'API-MA, dins del programa "Escola Oberta".

I l'Ajuntament?

Continuar amb les tasques de manteniment i conservació de tot el recinte, i obtenir la seva col·laboració en totes les nostres demandes.

VERGE DE MONTI-SION

Nom i llinatges	Càrrec	Edat	Anys de docència	Lloc de residència
Cosme Oliver Monserrat	Director	62	35	Felanitx
Antònia Monserrat Fullana	Cap d'estudis	52	26	Porreres
Llúcia Salleras Julià	Secretària	33	6	Porreres

Col·legi Concertat Verge de Monti-sion

Alumnes: 154

Professorat: 14

Quins projectes o novetats teniu prevists per a aquest curs 2003/2004?

- Com hem fet aquests darrers cursos, l'orientadora juntament amb l'equip de suport, preparen material adient per a tots aquells alumnes que ens arriben de cultures diferents i que cada vegada són més. També, potenciarem el reforç dels alumnes amb dificultats d'aprenentatge a l'Educació Infantil. Aquest curs tenim una nova professora de suport.

- Cada any ens fixam un objectiu a treballar. Per al 2003-04 ens hem proposat fer feina amb el següent: "Ser constructors de pau en el propi ambient, en els nostres cors". Les activitats que hem programat estaran relacionades amb aquesta temàtica: tolerància, respecte, diàleg, amistat, cooperació,...Per això les jornades culturals aniran enfocades a "És possible la pau en el món dels esports"

- L'aplicació definitiva del Pla de Millora de la Qualitat en el Centre.

Quins són els reptes que ha d'afrontar l'escola?

- Encara que sigui reiteratiu, intentam aconseguir una escola oberta a les noves cultures que ens arriben d'altres indrets, a les noves tecnologies, dinàmica, engrescadora, que impliqui alumnes, famílies i professors i, sobretot, immersa en la realitat social i cultural que ens envolta, participant de les activitats educatives, culturals i esportives que s'organitzen en el nostre poble.

- Consideram important que el professorat evolucioni d'acord amb les necessitats del món educatiu, per això donam prioritat a la formació continuada.

Quins aspectes destacaríeu del centre on treballau actualment en comparació amb altres centres on heu treballat?

- És un centre familiar, amb un professorat estable que treballa unit per aconseguir l'objectiu de millorar la qualitat de l'ensenyament i que intenta sobretot "fer persones" en el sentit ampli de la paraula.

- L'esforç per part de tots per aconseguir una escola activa, sense escatimar temps i aprofitant al màxim els recursos que tenim al nostre abast i que ens agradaria poguessin ser molts més.

- La col·laboració de l'APA per aconseguir un ensenyament de qualitat.

Quines millores hi faríeu?

Si disposàssim de més mitjans econòmics:

- Millorariem i ampliariem la xarxa d'ordinadors de que disposa el nostre Centre.
- Comprariem mobiliari nou.
- Fariem reformes en el Centre.
- Introduiríem nous jocs al pati de Cals Hermanos.
- Adquiriríem noves tecnologies perquè el professorat pugui utilitzar-les com una no va eina de treball.

Ens agradaria que la Conselleria ens concedís més professorat de suport.

Com han de col·laborar les famílies per tal d'afavorir l'aprenentatge dels infants?

- Més contacte directe amb els professors.
- Ajudant als seus fills a elegir aquelles activitats extraescolars que els perme-

tin tenir temps de compaginar l'esbarjo i l'estudi.

- Dedicar temps als seus fills i escoltar-los.
- Saber-los donar l'autonomia que necessiten sense protegir-los tant.
- Inculcar-los valors humans per sobre dels materials.

I l'Ajuntament?

És difícil demanar coses a l'Ajuntament des d'un col·legi concertat però la veritat és que en demanariem moltes, per exemple:

- Els ferros i un lloc adequats per a col·locar les bicicletes dels alumnes.
- Jocs per al pati d'Educació Infantil.
- Ajudes per a la compra de llibres per a totes les famílies del poble.
- Dotar als Serveis Socials de l'Ajuntament amb més pressupost perquè puguin augmentar les ajudes a les

famílies amb problemes econòmics.

- Que ens solucioni els problemes de circulació del carrer de Cals Hermanos.
  - Que potencii activitats culturals i esportives amb les dues escoles, per a facilitar el companyerisme entre els nins i nines del nostre poble.
  - Que es creassin activitats d'estiu destinades a nins i nines i joves de procedència estrangera, per tal de mantenir els coneixements, sobretot de llengua, que han adquirit a l'escola i que sense el contacte amb altres companys, van perdent.
  - En el mateix sentit, crear un voluntariat per fomentar la relació intercultural.
  - ...
- Per altra part hem de dir que sempre que els hem demanat coses "possibles" hem trobat una resposta afirmativa.*

**jaume
sastre
soler**

materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

Construccions i Reformes
BARGAR PORRERES. S.L.

C/ Des Garrover, 17
07260 Porreres

Tel. 971 64 72 12
Mòbil: 649 707 397

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoina, 58 - PORRERES

AIRES DE MONTI-SION A SARAGOSSA

Coloma Martorell Peláez

Ara ja fa quasi un mes, dia 19 de setembre, Aires de Monti-sion, ens reunirem a la placeta d'en Lluc, per agafar un autobús que ens duria a l'aeroport per agafar un avió cap a Barcelona per prosseguir el nostre viatge cap a Tauste (Saragossa). Cap a mitjanit arribarem. Els taustans ens esperaven amb un bon sopar i amb molta il·lusió. L'endemà a mitjan dematí participarem a les festes del poble dels nostres amics i també coneguérem la seva història. El vespre alguns components de l'agrupació foren valents i ben xalests, amb un bon mareig jugaren a l'olla i d'altres, gaudiren del poder del domini d'un bou mecànic. Ho intentarem de mil maneres, per envant, per enrere, voltant...i espectaculars caigudes, però ho aconseguiren! El diumenge, després d'un dissabte

vespre de serenates nocturnes, per part d'alguns joves de l'agrupació, vàrem assaborir la mostra folkòrica, el ball i la jotes del nostres amics de Tauste. Per la nostra part també intentarem apropar-los una mica més al folklore mallorquí amb diferents balls i cançons. El mateix vespre, després de passar nervis i suar un poc, vàrem com-

partir taula en un gran sopar. Dilluns de bon matí visitarem *La Pilarica* a Saragossa, i al capvespre, homes prou valents varen voler participar a unes de les activitats de les fetes: un " encierro de vaquillas ". Després vengué l'hora dels adéus, va ser trista, però amb alegria tornarem a l'illa, amb l'esperança de tornar a veure'ns prest.

DESPEDIDA AMB UNA ABRAÇADA

Amics/gues!!!!

Diuen que tot el que comença acaba amb un final, idò tots aquests anys que he compartit amb vosaltres com a Bibliotecari, Informador Jove, Responsable del Centre Universitari o Responsable del l'Arxiu Municipal de Porreres, aquesta setmana arriben al seu final. Creis-me, amb una mica de tristesa, però també amb l'alegria de començar una nova etapa, no se si millor o pitjor, diferent. El que està clar és que la començ amb molta il·lusió.

Tan sols una cosa, donar les gràcies a tots els que d'una manera o l'altra m'heu ajudat aportant idees, solucions, compartint etc... a tots/es, moltíssimes de gràcies!!!

Amb una forta abraçada i contentíssim d'haver-vos conegut, vos dic, amb aquest poema de Vladimir Mayakovski: fins aviat amics/gues!

Oigan

"Oigan: si encienden las estrellas
es porque alguien las necesita, verdad?,
es que alguien desea que estén,
es que alguien llama perlas a esas escupitinas.

Resollando tormentas de polvo
del mediodía penetra hasta Dios,
teme haber llegado tarde, llora.
Le besa la mano carniseca,
implora que pongan sin falta una estrella,
jura que no soportará este tormento inestelar,
y luego anda preocupado,
aunque aparenta calma.

Dice a alguien:

Ahora no estás mal, eh?

A que ya no tienes miedo?

Oigan si encienden las estrellas

es porque alguien las necesita, verdad?

Es indispensable que todas las noches sobre los tejados
arda aunque sea una sola estrella. "

El vostre amic,

Gabriel Roig Bauçà, Porreres, 6 d'octubre de 2003

LES DONES A L'AJUNTAMENT (I)

Margalida Barceló *des misser* - Antoni Gornals *pubil* - Joana Maria Julià *de can murtó*

Aquesta legislatura que ara ha començat és diferent a les anteriors en el fet que mai no hi havia hagut tantes regidores. Això ens ha donat peu a fer un repàs de quines han estat les dones que han tengut responsabilitats polítiques a l'Ajuntament de Porreres. Serà també una manera de veure el protagonisme que els diferents partits han donat a les dones durant aquests 24 anys d'ajuntaments democràtics i també la iniciativa d'aquestes dones a l'hora d'ocupar llocs de representació social. En aquest número entrevistarem les regidores de les 4 primeres legislatures i en els propers parlarem amb la resta.

Primera legislatura democràtica (1979-1983)

Governa: UCD

No hi ha cap regidora.

Segona legislatura (1983-1987)

Governa: UM

Surt elegida Catalina Trobat Nicolau de 33 anys, cap de llista pel Partit Socialista de Mallorca (PSM).

1. Què suposa haver estat la primera dona regidora de Porreres? Sou conscient que això és un fet històric?

La veritat és que no li don cap importància especial. Entenc que és així, però el mèrit és de les dones que fins i tot moriren per aquesta lluita: les angleses que demanaven poder votar ... i tantes altres que ens havien anat fent el camí! La democràcia en si mateixa ja ens donava peu a totes les dones a participar en la vida política.

2. Què és el que vos va motivar a formar part d'una candidatura?

Dues coses. Una que un grup de gent confiàs amb mi per dur endavant el programa del partit a l'Ajuntament. L'altra era la possibilitat de fer feina pel poble, per la gent, pels infants i la gent jove. Jo participava bastant de la vida social i veia que es podia fer molta feina en aquest camp.

3. Quines àrees vàreu gestionar?

El meu partit va quedar a l'oposició, però participava a totes les reunions i vaig dedicar-me sobretot a les àrees de cultura, educació, esports i festes.

4. Què destacaríeu del vostre pas per l'Ajuntament?

Sobretot vaig aprendre molt sobre política municipal perquè no havia estat mai dins un ajuntament. I això que quan era petita tenia com a por d'entrar-hi de dins ... i ara hi vaig com si fos ca nostra!

5. Creis que és més fàcil per un home participar activament de la vida política? Per quins motius?

Sí, ho és. Sobretot si una dona té fills, s'ha d'organitzar molt bé la vida i ho té molt més difícil que un home.

6. Teniu qualche anècdota que vos agradaria esmentar?

N'hi ha mil! Una vegada el president del futbol, que era en Pep de son Amat, me va demanar que fes el "saque" d'honor a un partit amistós i me varen regalar un ram de flors i també varen regalar unes plaques a dos membres del consistori. Després me contaren que aquests s'havien posats gelosos i que varen haver d'anar corrent a cercar-les, encara que no tenguessin el nom gravat.

Tercera legislatura (1987-1991)

Governa: PP

Surt elegida Margalida Mora Llaneras de 33 anys, número 4 de la llista del Partit Popular (PP).

1. Què és el que vos va motivar a formar part d'una candidatura?

Jo no m'havia plantejat mai forma part d'una llista, però el fet de poder fer feina pel meu poble i conèixer les seves necessitats em va ajudar a decidir-me.

2. Quines àrees vàreu gestionar?

Em va tocar l'àrea de cultura i educació que era i és la meva feina.

3. Què destacaríeu del vostre pas per l'Ajuntament?

Primer el fet de treballar amb uns companys, de diferents partits polítics, amb els quals vaig començar una relació que encara perdura. A més de conèixer que pot fer una regidora per un poble, feina moltes vegades desconeguda i no valorada per la gent.

4. Creis que és més fàcil per un home participar activament de la vida política? Per quins motius?

Crec que avui en dia la dona està igualment capacitada i valorada per dur endavant aquests tipus de iniciatives.

5. Teniu alguna anècdota que vos agradaria esmentar?

Que ara recordi no tenc res destacable a dir d'aquests 4 anys de regidora, només que en tenc molts de bons records.

Quarta legislatura (1991-1995)

Governa: PP-UM

Surt elegida Francisca Palerm Gornals de 37 anys, número 5 de la llista conjunta del Partit Popular-Unió Mallorquina (PP-UM). És la dona que ha estat present a més legislatures i ha tengut responsabilitats de govern a dues d'e-

lles (la quarta i la cinquena), ja que el seu partit obté majoria. També surt elegida a la sisena legislatura.

1. Què és el que vos va motivar a formar part d'una candidatura?

La il·lusió d'un grup de persones encapçalades per en Pep Roig que em demanaren per formar part de la seva candidatura, amb el valor afegit de la possibilitat de gestionar Benestar Social en el nostre poble.

2. Quines àrees vàreu gestionar?

En les dues legislatures que vàrem tenir la responsabilitat de governar sempre vaig treballar en les àrees de Benestar Social i Sanitat.

3. Què destacaríeu del vostre pas per l'Ajuntament?

Sempre tenc molts de records d'una etapa de més de vuit anys de la teva vida, però te venen més al cap aquelles iniciatives que perduren com a: la inauguració de n'Hereveta, la dinamització dels Serveis Socials, la reforma del Centre de Salut, el nou local de la Gent Gran a Sant Felip o les millores al cementiri. Però, sobretot, la relació que tens amb la gent del poble.

4. Creis que és més fàcil per un home participar activament de la vida política? Per quins motius?

Una dona sempre té una major responsabilitat en el dia a dia de ca seva. Això fa que bagis de compaginar la família amb la tasca que vols dur a terme i la realitat és que la política cada vegada és més absorbent i necessita més temps i fa més difícil la teva dedicació.

5. Teniu alguna anècdota que vos agradaria esmentar?

La caiguda de la cúpula de les paperines el dia abans de començar les festes de Sant Roc. Estàvem a punt de començar les celebracions i degut a un coet d'un jove varen caure totes les paperines de la plaça. No sé el motiu, però l'esforç de tots per aixecar de nou la cúpula a les sis de la matinada i poder iniciar les festes amb tota normalitat, em va quedar molt.

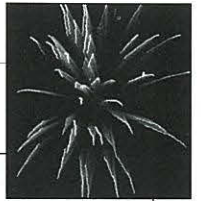
BAR
Ca'n guillem
 Tel. 971 64 74 95   PORRERES

BM **Esport - Sabates**
 Ballester Melià
 C/ L'Almoina, 19   Tel. 971 16 82 76
 07260 PORRERES   Tel. Part. 971 64 74 21

LA FALLIDA FUNDACIÓ D'UN CONVENT DE CAPUTXINS A PORRERES

Maria Barceló Crespi

Al'Arxiu Diocesà de Mallorca hi ha un plec de 17 folis que conté documentació referent a la fundació de convents caputxins a les viles de Binissalem i de Porreres el 1746.¹

La majoria de viles importants de Mallorca tenien un o més convents, sobretot d'ordres mendicants.

Els caputxins (branca del franciscanisme) fundaren a la Ciutat de Mallorca el seu convent el 1658 del qual es conserva només l'església perquè les dependències conventuals patiren els efectes nefasts de la Desamortització passant per distintes vicissituds, entre elles presó, i avui aquell espai és propietat particular. Ja el dia 22 de juny de 1677 els jurats del regne prometeren davant el notari Joan Sabater no donar consentiment a altra fundació de caputxins.

Això no obstant, cap a l'any 1746 els caputxins es proposaren assentar-se a Binissalem i a Porreres. Cal recordar que aleshores a la nostra vila no existia cap convent. Bé se'n cuidaren els rectors que fos així, ja que la rica parròquia no hauria de compartir rendes, delmes, primícies...

El document al que ens referim a l'inici, escrit en castellà i datat el 4 de gener de 1746, és mostra de la reacció davant la notícia de possibilitat de les noves fundacions. Diu que *causarían grandes perjuicios à los conventos ya fundados en las villas vezinas*. Indica que segons els breus de Climent VIII, d'Alexandre VII i d'altres papes adreçats als regnes d'Espanya, la distància

ha de ser de cinc llegües o de quatre si els convents antics eren de religiosos menors observants (franciscans) o d'altres mendicants. D'aquesta manera es considerava que per la poca extensió de l'illa hi hauria massa convents.

Respecte a Porreres es recalca que a menys de dues llegües es trobaven els convents de franciscans de Lluçmajor i de Petra, els de mínims de Campos i de Sineu, els de dominics de Lloret i de Manacor, el d'agustins de Felanitx a més de les monges concepcionistes de Sineu. És a dir, que si es fundava un convent a Porreres minvaria el sustent dels ja existents a la contrada.

Dit document és una súplica argumentada i dirigida al bisbe José Antonio de Cepeda per a que no concedís als caputxins fundar cap altre convent a l'illa. Signaven la súplica el provincial del convent de Sant Francesc d'Assís de Ciutat, el corrector provincial del convent mínim de Sant Francesc de Paula de Ciutat i frares del convent de Sant Domingo d'Inca.

La possible fundació, finalment, fou denegada.²

1.- ADM, IV/18/18.

2.- Veure, Gaspar MUNAR OLIVER: Història de Porreres, Volum II, Palma, 1979, 169-176.

BANCA MARCH

HIPOTECA

OCASIÓ

<p>¿Está pensando en comprar una vivienda?</p> <p>NO DEJE PASAR ESTA OPORTUNIDAD</p> <p>Para la compra, construcción o rehabilitación de su vivienda habitual:</p> <p>Interés nominal primer año:</p> <p>2,70%</p> <p>Revisión anual:</p> <p>Euribor + 0,75</p> <p>Comisión de apertura:</p> <p>0,75% (mínimo 600 €)</p> <p>T.A.E. de la operación:</p> <p>2,92%*</p>	<p>¿Quiere mejorar las condiciones de su hipoteca?</p> <p>NO DEJE PASAR ESTA OPORTUNIDAD</p> <p>Subrogaciones: para mejorar las condiciones de la hipoteca de su vivienda habitual:</p> <p>Interés nominal primer año:</p> <p>2,70%</p> <p>Revisión anual:</p> <p>Euribor + 0,75</p> <p>T.A.E. de la operación:</p> <p>2,83%*</p>
--	---

* T.A.E. calculada para 60.000 €, al plazo de 25 años, liquidación mensual, en las condiciones indicadas, tomando como tipo de referencia del mercado hipotecario el correspondiente al Euribor publicado en el B.O.E. sin redondeos. Último índice conocido: junio de 2003 = 2,014%.

Oferta válida hasta el 31/10/2003. BBR Nº 18/2003

Petits detalls urbans

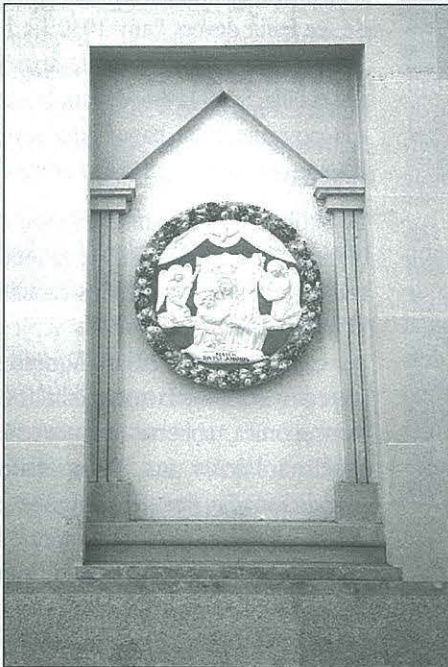
Maria Barceló i Crespi

Escalonada d'accés a l'església parroquial des del camí de Felanitx. Gairebé és l'única escalonada que hi ha a la Vila.

Portal principal de Sant Felip.
Carrer de Passaratz.

Carrer d'en Sala. Ca mossèn Joan Rosselló i Lliteres, el capellà Guïa.

Espècia de fornícula amb un medalló d'invocació mariana tot recordant els medallons de l'italià Lucca della Robbia (escultor florentí del segle XV)

Carrer Tort. Ca madó Maria *Renya*. És interessant destacar les dues endinsades laterals del portal, per facilitar el pas del carro. Així, la cuba de la roda no feia malbé al brancal del portal forà.

EL MOLÍ D'EN NEGRE: una altra manera de conservar el patrimoni

Tomeu Garí Salleres

Com molts de vosaltres sabeu, el molí d'en Negre es troba situat a l'encreuament dels carrers Mosèn Cabrera i Molí d'en Negre i és un tipus de molí de vent fariner. Com ho indica el seu nom, els molins de vent són els moguts per la força del vent i, bàsicament, a Mallorca, eren emprats per moldre farina (molins de vents fariners) i per extreure aigua del subsòl (molins d'extracció d'aigua o molins aiguaders). Els primers estan documentats després de la conquesta catalana (1229), mentre que els segons són introduïts més recentment, entorn al 1845.

L'ús de la força del vent per moure diferents enginyers és coneguda des de temps molts antics. Ja devers el segle I o II a. de C., els grecs coneixien els elements mecànics que componen els molins de vent, però no se sap que els combinessin fins a construir-ne un. Les primeres notícies sobre els molins de

vent vénen de Pèrsia, del segle VII a. de C., i es tractava d'uns molins d'eix vertical que movien directament la mola sense cap engranatge.

Els molins d'eix vertical són molt menys eficaços mecànicament i aerodinàmicament que els d'eix horitzontal europeus. No és clar l'origen dels segons, però hi ha dues teories que semblen més viables que les altres: una en planteja l'origen àrab i la difusió amb les creuades, i l'altra possibilitat, que sigui una invenció europea. El que sembla clar és que els molins de vent s'estengueren per Europa a partir dels segles XII i XIII.

Els molins de vent fariners mallorquins són del tipus torre. Les primeres notícies que en tenim daten de finals del segle XIII, és a dir, just després de la conquesta, però sols es varen fer comuns a partir del segle XV.

Els primers molins mallorquins sols

devien tenir una torre nua o voltada de cintell i així els podem veure a les representacions gràfiques més antigues. La passa següent, construir el molí damunt d'una casa, implicava la capacitat de cobrir-la amb sostre pla, per servir d'envelador. Una coberta d'aquest tipus s'havia de fer en volta. Aquest tipus de cobriment es començaria a usar a partir del segle XVII i no es faria comú fins el segle XIX. Els molins sostrats amb llenyams es degueren començar a bastir a partir del segle XIX, perquè abans eren molt difícils de construir per problemes d'impermeabilització.

A Mallorca, els molins fariners acabaren de fer feina devers l'any 1930 i a l'any 1934 estigueren a punt de desaparèixer a tota l'illa. Sembla que durant la guerra i la postguerra, hi hagué una revifalla d'aquests molins a causa de l'estraperlo.

Els molins de torre mallorquins, com el molí d'en Negre, típic de la Mediterrània, tenen l'element més característic amb les antenes que els serveixen per captar l'energia eòlica. Aquestes se sostenen damunt la torre cilíndrica o troncocònica, coberta per un con: el capell. Sol tenir uns 7'5 m. d'alçada (condicionada per les antenes que solien fer devers 7 m. de longitud), un diàmetre exterior de 4'5 m. i interior de 3 m., condicionat per les moles, que solen fer uns 2 m. A la base de la torre hi ha d'haver un espai lliure que permeti manejar les antenes (envelador). Per aconseguir-ho, la torre pot estar directament en terra, damunt un cintell (plataforma massissa) o bé damunt un casal amb sostrat pla que pot arribar ésser de dos pisos.

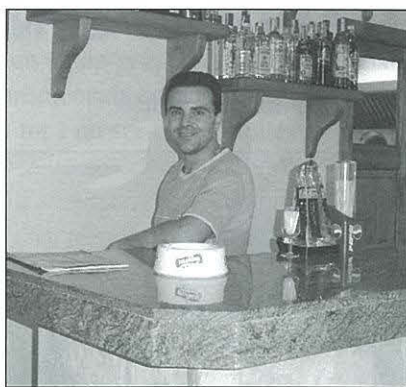
La torre sol tenir tres o quatre pisos, als quals s'arriba per una escala de caragol que puja aferrada a la paret interior del molí. La maquinària es troba al pis superior, on entra l'eix quasi horitzontal (arbre), mogut per les aspes o antenes, que a través d'un engranatge horitzontal (roda), transmet el moviment a un altra engranatge horitzontal (llanterna) que fa girar la mola de dalt. Les moles estaven suportades per grosses bigues d'ullastre o d'alzina (jässeres o jasserons).

La funció més característica dels molins era la de moldre per fer farina, però també s'han utilitzat per moldre altres productes: el guix a S'Arenal i Portocolom, el ciment a Porreres i el paper vell per fer cartró a Palma.

El molí d'en Negre fou construït per Cristòfol Mora -Negre-. Les obres foren acabades possiblement l'any 1871 com ho assenyala la data que apareix al rellotge de sol que forma part de la façana exterior de l'edifici. A les acaballes del segle XIX, en Bernat Sitjar Mas¹, que per aquells temps era el moliner de la possessió dels Monjos, passà a treballar al molí. Al cap d'uns quants anys, el va adquirir per la quantitat de 700 duros, operació que fou finançada pel Banc de Crèdit de Felanitx.

Acabada la guerra, la filla d'en Bernat, na Francisca Sitjar Sitjar², ho va rebre en herència i fou valorat en 2000 duros. Per aquests temps ja no realitzava la seva funció típica, sinó que sols es dedicava a habitatge. Posteriorment, la propietat passaria al seu fill Bernat Castell Sitjar³-en Bernat de *sa Citroen*-.

Després d'una acurada restauració, tant exterior com interior, el passat dia 26 de setembre va obrir les portes el bar restaurant Molí d'en Negre. Per tant, i a partir d'ara, els seus visitants tendran una bona oportunitat per gaudir d'un bon berenar, dinar o sopar, a

més, de poder satisfer la seva vista amb alguns dels trets més característics dels molins fariners del segle XIX (torre, escala interior de caragol, la volta de marès del primer pis, celler, bigam d'alzina que suportaven el pes de les moles, etc.) que encara conserva aquest molí.

Tot i que aquest fet suposa una pèrdua d'identitat del molí i dels seus trets característics, al menys podrem conèixer la situació del molí com a element històric i patrimonial del nostre poble.

L'any 1993, l'Associació d'Amics dels molins en va catalogar un total de 796 de fariners, distribuïts a 46 municipis de l'illa. Els municipis amb major nombre de molins són Lluçmajor, Felanitx, Palma, Manacor, Porreres (40 molins que representa un 5'3 % del total) i Santanyí.

Molts d'ells han estan reconvertits a habitatges, altres es dediquen als sectors de serveis (bàsicament restaurants i comerços), i tant sols un mínim percentatge s'han restaurat. Així hi ha un mínim de molins que es troben en bon estat. Segons els informes de la dita associació, la situació dels molins de Mallorca és molt preocupant. Molts

estan abandonats o en situació de deixadesa. La meitat dels molins han desaparegut o van en camí de desaparèixer. Aquesta situació es deguda el progressiu abandó a l'àmbit rural (en relació al procés de degradació del camp mallorquí) i de molins desapareguts dins zones urbanes, com a conseqüència de l'expansió de les viles de Mallorca dins el context urbanitzador que pateix el territori des dels anys seixanta i com no de la intervenció del home.

No em queda més que felicitar als seus propietaris, Pep i Juani, per aquest bon treball i que aquest serveixi d'exemple de com es poden restaurar i conservar totes aquelles coses que formen part del nostre patrimoni.

Gràcies per la vostra col·laboració, simpatia i amabilitat. Des de les pàgines de la revista Llum d'Oli, esperem que tot vos vagi bé i que sigui per molts d'anys. Per a més informació sobre el món dels molins de Mallorca, vegeu:

CAÑELLAS i SERRANO, N: *L'aigua, el vent, la sang: Ús de les forces tradicionals a Mallorca*, Palma, Documenta Balear, 1993.

BOSCH i PAYERAS, T.; MAS i MIRALLES, G.; RAMIS i PUIG-GROS, A.: *Paret seca i molins de vent fariners*, dins "La pedra en sec: Obra, paisatge i patrimoni", Consell de Mallorca, 1997, pàg. 63-73.

SBERT i CASASAYAS, J.: *Els molins de vent mallorquins*, dins VALERO i MARTÍ, G. (ed.) "Elements de la societat pre-turística mallorquina", Palma, Govern Balear, Conselleria de Cultura, 1989, pàg. 91-108.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DELS MOLINS DE MALLORCA, *Inventari dels molins fariners de Mallorca*, Govern Balear, Conselleria d'Educació i Cultura, 1993.

1.- En Bernat Sitjar i Mas, foraviler i moliner d'ofici. Va néixer a Porreres l'any 1876 i va morir l'any 1940 a l'edat de 64 anys. Era fill de Bernat Sitjar i Apol·lònia Mas. Es va casar amb Antònia Sitjar Ripoll.

2.- Na Francisca Aina Sitjar i Sitjar, va néixer a Porreres l'any 1904 i va morir l'any 1988 a l'edat de 84 anys. Era filla de Bernat Sitjar Mas i Antònia Sitjar Ripoll. Era casada amb Josep Castell Mora. D'aquest matrimoni varen néixer tres fills: Joana, Josep i Bernat.

3.- En Bernat Castell i Sitjar, va néixer a Porreres l'any 1940. Fill de Josep Castell Mora i Francisca Aina Sitjar Sitjar, està casat amb na Margalida Moll Salom. D'aquest enllaç varen néixer: en Pep, propietari del bar restaurant Molí d'en Negre i en Biel, Garatge Citroen de Porreres.

MOSSÈN ANDREU GENOVART

Aina Mª Sansó

Andreu Genovart, administrador diocesà de l'església de Mallorca des de la mort del bisbe Teodor Úbeda el passat mes de maig, va néixer a la Colònia de Sant Pere a la tardor del 1943. Va ingressar al seminari el 1956, i un cop finalitzats els estudis eclesiàstics, va ésser ordenat prevere i va dir missa nova el dia de sant Pere del 1969, a la plaça de l'església del seu poble natal, ja que la petita esglesia no va poder donar cabuda a tota la gent que hi assistí. És l'única missa nova que s'hi ha dit, i Mossèn Andreu és l'únic capellà que fins avui ha donat el poble. El seu primer destí va ésser de vicari major a la parròquia dels Dolors. Del seu pas per Porreres, primer com a col·laborador i després com a rector solidari, molta gent en guarda un record especial, i ell considera que d'aquesta època n'hi queda un record important dins la trajectòria de la seva vida religiosa.

On iniciàreu la vostra tasca com a capellà?

La parròquia dels Dolors de Manacor va ésser el meu primer destí com a capellà, i hi vaig anar com a vicari major. Era l'any 1969, i tenia 25 anys. Després, pel novembre de 1975 vaig ésser nomenat rector de la parròquia de Crist Rei, també de Manacor.

Segurament en aquells moments no us devíeu imaginar mai que us nomenassin primer vicari general i ara administrador diocesà, que és el mateix que dir bisbe en funcions... Sabem que, a part de les vostres tasques pastorals, també participàreu de les activitats dels joves...

Efectivament, vaig estar ficat a diversos clubs de joventut, on s'hi arplegava bona part de l'interès juvenil, progressista i cultural de Manacor... Allà vaig conèixer molts de joves, és clar, jo també ho era, jovenet ... Vaig fer classes de religió a Sa Torre, i a l'Institut des que se va fundar...i fins i tot vaig ésser tutor d'alguns cursos...

A la parròquia de Crist Rei, vaig tenir molta col·laboració de la gent del barri i dels joves, i així mateix, amb pocs mitjans i molta il·lusió, arribàrem a fer coses. Fundàrem el Club d'Esplai, crec que era l'any 79, organitzàrem acampades amb els nins, férem una bona tasca de catequesi, sempre amb molta implicació dels pares... Estic satisfet d'aquest període, perquè en general, la gent va entendre que era una persona entregada i no me feia pruaça la feina...malgrat fer misses davall els pins o noces damunt la platja.. em vaig sentir molt ben acollit ...

Com va ésser que prenguéreu contacte amb Porreres?

Primer vaig fer diverses col·laboracions amb el rector, com a cursets prematrimonials, a vegades venia a dir missa, etc. Després vaig ésser anomenat delegat diocesà de mitjans de comunicació del bisbat, i ho vaig compaginar amb la tasca de rector solidari, juntament amb Tomeu Tauler i Toni Gili, i més tard amb Pere Orpí. Dúiem, entre els tres, les parròquies de Montuiri, Porreres i Algaida.

Quins records guardau, de Porreres?

Vaig tenir molta relació amb la gent d'aquí, i en guard molts bons records. Especialment d'entre els anys 90 al 92, que hi vaig residir...També hi vaig fer amistats intenses que encara mantenc, sempre m'hi sent ben arribat. M'agradaven les festes de Santa Catalina que organitzava l'Agrupació Cultural a la plaça de toros, que em descobriren la paraula tan porrerenca de *binerbo*... Me sentia realment integrat en el poble. Vaig col·laborar amb la ràdio local, que llavors duia en Joan Barceló, i amb les revistes Llum d'oli i Foganya. També em vaig relacionar amb el club de la tercera edat i amb el moviment cristià de joves de pobles... Encara ara la meua vinculació amb Porreres és patent, perquè cada any, llevat d'imprevistos, hi comparesc per Sant Roc.

DON TEODOR VOLIA DONAR UNA IMATGE D'ESGLÉSIA FONAMENTADA EN EL SERVEL I LA PROXIMITAT A LA GENT

El 99, el bisbe us va fer una proposta difícil, la de nomenar-vos Vicari General, un càrrec de màxima confiança, el número dos de la diòcesi... No degué ser una decisió fàcil.

Això va esser el 99, un cop finalitzat el sínode. *Don* Teodor va voler fer una reforma profunda, amb un equip proper a la gent, donant una imatge d'església fonamentada en el servei i en la proximitat a la gent. A mi, tot i no ser cap expert en dret canònic, em va considerar un home de pastoral i que havia trepitjat molt de temps la realitat de les parròquies. Em va costar acceptar, per la gran responsabilitat que suposava. Em vaig decidir a acceptar perquè tenia el punt de referència de *don* Teodor i perquè l'equip que es va formar era un equip compacte de gent feïnera i sense fissures... Crec que s'han fet coses importants, tant a nivell d'arxiprestat com a nivell de participació del laic, un pla diocesà de pastoral que ha anat de l'any 2000 al 2003....

SENSE RECLOURE'NS A LES SAGRISTIES, ELS QUI SOM, ENCARA QUE MENYS, HEM D'ESSER GENT CONVENÇUDA

Enllaçant amb aquesta planificació de l'estructura de l'església de què parlaus, a quin moment es troba l'església de Mallorca ara mateix? Vist des de fora, sembla que cada vegada acudeix manco gent a les esglésies, i per altra part, és obvi el descens de vocacions... Com veis aquesta situació com a cap de l'administració?

Jo ho diré amb dues paraules que he après de *don* Teodor i els he viscudes amb ell: REALISME ESPERANÇAT. Tocar de peus a terra sabent amb quines forces comptam, especialment amb la responsabilitat del laic, cada vegada més important... A alguns pobles, és el cas d'Algaida, que no tenen capellà resident, està al capdavant de la parròquia un seglar... sempre amb l'ajuda d'un capellà.. Ens hem de llevar del cap ésser una església multitudinària o de masses... Sense recloure'ns a les sagristies, els que som, encara que menys, hem d'esser gent convençuda. Avui dia ja s'ha fet una triadissa, qui va a missa hi va perquè vol, i qui vol es compromet per la seva voluntat... Això sí, realisme esperançat. Dins la barca de l'església hi va Jesús, que no deixa que s'enfonsi i també hi ha molta gent que fa el bé... més que a les missions d'Àfrica o Perú, l'autèntica missió i la més difícil està aquí mateix, en una societat farta de tot, i l'església de Mallorca compta amb molta gent compromesa.

A l'altre extrem d'aquest realisme esperançat del dia a dia, a nivell mundial l'església oficial dóna una altra imatge, que potser li ha fet perdre adeptes, fins i tot començant pel seu cap...

El papa és una persona que estira multituds, sovint de gent jove, i això planteja molts d'interrogants.. Jo diria que el papa no cedeix en les coses essencials... i diu moltes veritats... però llavors, per ventura, dins un món com el nostre, benestant, on no interessa gaire la moral, diu coses que són pròpies d'una moral que alguns consideren antiquada, i que per tant rep crítiques d'alguns sectors. S'ha de dir, però, que sovint aquestes crítiques provenen més dels mitjans de comunicació i de gent que no és d'església, que de gent de la mateixa església...

Per a molta gent, és difícil establir un pont entre aquestes dues esglésies...

Don Teodor sempre deia que l'església és com un tren molt llarg, molt llarg i el darrer vagó ja no recorda que hi ha una locomotora que estira, i ja va al seu aire. I a més, hi ha de tot, des de moviments molt conservadors a sectors molt oberts i molt crítics... però jo pens que aquest pluralisme l'enriqueix...

L'església viu una situació complexa i complicada, però el seu objectiu prioritari sempre ha d'esser predicar la justícia i estar al costat dels pobres, que és el que Jesús ens va ensenyar.

Com viviu, ara mateix, el fet d'ésser la màxima autoritat de l'església fins al nomenament de nou bisbe?

Ho duc amb molta pau i serenitat, perquè tenc el recolzament de molta gent que m'estima i prega per mi.

L'AUTÈNTICA MISSIÓ I LA MÉS DIFÍCIL ESTÀ AQUÍ MATEIX, EN UNA SOCIETAT FARTA DE TOT

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

Tel. 971 16 83 13

SOBRE FRANCESC DE BORJA MOLL

Antoni Ignasi Alomar

L'any 1921 es va entregar a viure a ca'l vicari general de Mallorca, mossèn Antoni Maria Alcover, un jove de 17 anys que venia de Ciutadella de Menorca. S'havien conegut allà a una reunió per mostrar com s'havia de fer per arreplegar paraules per al gran Diccionari de la Llengua Catalana que el capellà volia fer. En aquella reunió, aquell jove, aleshores un infant de només 13 anys i de nom Francesc de Borja Moll i Casasnovas, ja es va convertir en el corresponsal principal a la seva illa dels col·laboradors del Diccionari.

Francesc de B. Moll al cap de molts anys, amb el seu humor, va recordar que mentre els nins de la seva edat aprenien a tirar la baldufa ell aprenia llatí i jugava amb diccionaris a la biblioteca de son pare i a la del seminari de Ciutadella, obert per a ell tot lo dia a l'estiu.

D'aquella primera reunió amb Alcover l'any 1917 i de la incorporació el 1921 a la tasca del Diccionari en va dependre tota la seva vida. Se'n va anar a viure a Palma. En el seminari havia seguit els seus únics estudis oficials, de batxillerat. La resta de la seva formació va ser autodidacta: va aprendre tot sol amb els llibres de la gran biblioteca de lingüística d'Alcover i amb alguns curssets, això sí, dels millors especialistes del món que havien vingut a Mallorca per orientar mossèn Alcover en el Diccionari. Així va tenir a mà uns coneixements de llengua que encara no s'ensenyaven a cap de les universitats on hauria pogut anar. I també va aprendre alemany, italià i francès. Tenia l'exemple de son pare que havia estat una persona culta sense haver tengut estudis i de qui havia rebut l'aptitud per la

música i pel dibuix, que li permeté fer els dibuixos de les *Rondaies mallorquines*.

El jove Moll a la fi va arribar a ser la mà dreta de mossèn Alcover: quan havien arribat als 6.000.000 de fitxes de paraules i havien de començar a treure el Diccionari, el capellà havia quedat tot sol, perquè no s'havia entès amb qui més necessitava per publicar-lo, és a dir, el món cultural, polític i econòmic que més afavoria la llengua catalana, a Barcelona i Mallorca. I a damunt, Alcover després va quedar retut per dos atacs de feridura. Moll va començar millorant l'estil de la part del diccionari que escrivia Alcover i va acabar escrivint-lo tot ell tot sol. Gràcies a ell quan va aparèixer el primer fascicle, el seu alt nivell científic va ser una sorpresa per a tothom, perquè l'estil d'Alcover, immillorable per a les *Rondaies*, no hauria estat el millor per a una obra com aquella.

Llavors, el 1932, va morir Alcover i Moll obtingué la propietat del Diccionari, de la impremta i de la biblioteca. En temps de la guerra del 1936 i uns quants anys més, no va poder aparèixer cap nou fascicle, per manca de paper i d'electricitat i perquè amb la guerra i la prohibició del català era molt difícil trobar els subscriptors que ja hi havia i fer-ne de nous. Però Moll no s'aturà de redactar-lo i va poder viure gràcies a la impremta i al seu coneixement d'idiomes: en va publicar uns manuals de molt d'èxit, les *Rondaies mallorquines* d'Alcover, tornà treure la revista del Diccionari d'Alcover i començà un parell de col·leccions de llibres en català, aquests sense gaire benefici.

2003. Any
Francesc de Borja Moll

"Però les
aigües molles
foraden les
dures roques"

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

www.uib.es/borja_moll/

El primer llibre de la col·lecció Les Illes d'Or, l'any 1937, va ser una gramàtica de la llengua catalana.

Acabada la guerra, va venir la prohibició de publicar res en català, ni el catecisme de la doctrina cristiana, i Moll seguí publicant la gramàtica i les *Rondaies* d'amagat. Insistent contínuament contra la censura, que hi havia de donar permís, a poc a poc començà a tornar publicar obres en català. La publicació del Diccionari, es va reprendre el 1949 amb una campanya de propaganda que va fer gratuïtament una empresa de publicitat de Barcelona.

Quan es va restaurar a Palma l'Estudi General Lul·lià, Moll hi començà a fer classes de català, que abans es feien mig d'amagat.

S'havien trobat subvencions econòmiques, no oficials, per al Diccionari i el 1962, l'any del centenari del naixement de mossèn Alcover, va acabar la gran obra, amb prop de 10.000 pàgines. Alcover li havia canviat el nom pel de *Diccionari Català, Valencià, Balear* perquè l'ajudassin més fora de Catalunya, però a Moll li agradava que li diguessin l'*Alcover-Moll*.

Una altra obra que va unir Alcover i Moll varen ser les *Rondalles Mallorquines* d'Antoni M. Alcover, els llibres més populars a Mallorca durant tot el segle XX i que varen mantenir la lectura en català en temps de prohibicions. Moll les va seguir publicant i amb la seva emissió per ràdio, en què ell mateix feia de narrador, va fer que el català tornàs a la ràdio, també en temps de prohibició.

Aquí no s'acabà, però, l'aportació de Francesc de B. Moll al país. El mateix 1962 va promoure el naixement de l'*Obra Cultural Balear*, que va aplegar públicament tots els esforços per la nostra llengua i cultura i els donà una nova empenta en temps de Franco, començant per les celebracions litúrgiques, de manera que, gràcies especialment a mossèn Alcover i a ell, a les Balears la llengua catalana és legalment oficial i única considerada pròpia i a més amb el nom que reconeix la seva unitat amb la de Catalunya i València, una unitat que és imprescindible per a una llengua d'11 milions de persones.

Per sospesar bé l'obra de Moll com a lingüista, editor i defensor de la nostra llengua, res millor que la seva descripció de la situació en què va pujar

vuit fills i va publicar el Diccionari, més de 400 volums d'altri en català, prop de 50 de propis i moltíssims d'articles i conferències, de gramàtica, fesomia regional del català, diccionaris, noms de persona i de lloc, etc: Moll diu que tot ho va voler fer encara que aleshores fos «en una llengua minoritària i sense alfabetització escolar, en un país petit i tancat, en un ambient enrarit per la manca de consciència de poble i per la pressió adversa del poder públic, de l'ensenyament foraster i de tot de factors fonamentadors d'un complex d'inferioritat social.» Perquè va ajudar la seva terra a superar aquestes traves, va rebre la medalla d'or de les Illes Balears i de la Generalitat de Catalunya i fou nomenat doctor *honoris causa* de les Universitats de Basilea, Barcelona, les Illes Balears i València.

CLÍNICA DEL PEU

Sion Lladó Vidal

Podòleg

Col·legiat núm. 23

**DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT
DE LES AFECCIONS DEL PEU**

ESTUDIS DE LA MARXA

PODOLOGIA INFANTIL

PLANTILLES I PRÒTESIS

PODOLOGIA ESPORTIVA

PEU DIABÈTIC

CIRURGIA UNGUEAL

HORES CONCERTADES

Ronda Catalunya, 56, 1r – Tel. 971 160 096

07630 CAMPOS

clinicadelpeu@hotmail.com

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló

Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49

Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

FRASES FETES I LOCUCIONS (VI)

Joan Servera Nadal - Gaspar Barceló i Barceló

Després d'un estiu tant calorós com el que hem hagut de passar enguany, diuen que el més calorós de la història, ara ens ve, idò, el temps de fred. A l'estiu calor i a l'hivern fred, una cosa fins ara molt natural, (perquè amb això del canvi climàtic res es pot dir) i en lloc de dir i exclamar **iQuina calor!** haurem de dir **iQuin fred!** Aquestes dues exclamacions formen part de la rutina diària de l'estiu i de l'hivern respectivament, i fins i tot arriba un moment que les diem per costum, no pel fet que faci calor o fred, simplement les emprem per saludar. Un clar exemple el tenim quan ens creuem amb qualche persona pel carrer i en lloc de dir-li **iBon dia!** o **iBona nit!** li diem **iQuina calor!** o **iQuin fred!** tot depenent de l'estació de l'any en què ens trobem, i de deu pics nou la resposta és la mateixa o bé: no, i han dit que encara en farà més...

Nosaltres dos no som cap excepció, i aquesta tardor-hivern tornam a la rutina que el temps ens té marcada, i com tothom ens passarem de **iQuina calor!** a **iQuin fred!**, així com des de fa un any passam d'una frase feta a una locució o viceversa. En aquest Llum d'Oli que teniu a les mans us oferim el sisè lliurament del nostre recull de "frases fetes i locucions". Esperam que us agradi.

Qui és que mai no ha dit o ha sentit a dir:

iQuina calor!

Ser més curt que unes cames de llimac

Viure a cos que vols cos que desitges

Allà on hi ha teules hi ha tests

A aquest sempre li falta lo que hi ha entre Andratx i Calvià (Paguera)

Ser més estret que es forat d'un pany

Quan es cap de baix s'engalaverna, es cap de dalt no governa

Donar una pallissa de ca

Fer es feix damunt

Qui l'ha fet que l'engrons

Ser igual que fer retxes dins s'aigo

Allà on pareix que no hi plou, no hi poden estar de goteres

De més verdes n'han madurat

Acabar com el rosari de l'aurora

Agafar pel cap que crema

Qui no estar acostumat a anar a missa, en es portal s'agenolla

Esperar de bades

Arribar misses dites

Estar curat d'espants

Ser figures d'altre paner

Estar més clar que s'aigo

Donar es joc per escampat

Ser més vell que en Matusalem

Tenir es cul en punta

Anar més brut que un porc

Ser més raro que es cagar de panxa

Val més matinejar que a missa anar

Mostrar es peus

Va un mul

Menjar com una titina

Ser un tu-tup

Fer un estar d'àngels

Xorriqueta vine aquí, i et donaré pa i titi

Tenir més espines que un roser

Tenir sa pell de gallina

Anar a peu de moix

Ferma't bé ses sabates

Dur una bona sól-lera

Voltar cama

No en sap, però s'hi fixa

Mala herba mai mor

Veure venir

Qui sembra vents, recull tempestats

Un tió tot sol no crema

Córrer com una llebre

Estar com una bassa d'oli

Dur-se'n una ruixada

Me'n fot i me'n refot

Xerrar per ses butxaques

Tenir pipella

No diguis blat fins a tenir el sac ben lligat

En anar d'amagat sol sortir tot esgarrat

iQuin fred!

Qui passa una mala fira, sol tenir un bon firó

i Molts d'anys i bona fira per tothom !

ECOLOGIA CADA DIA: L'AIGUA

Joana Maria Julià de can murtó

En aquest espai del Llum d'oli volem fer arribar als nostres lectors diferents actuacions en matèria de medi ambient per tal que agafem consciència de la importància dels valors de la nostra terra, així com també vos volem aportar les eines per al seu manteniment i millora.

Els principis que han de regir les actuacions en matèria de medi ambient són els següents:

- Estalviar recursos naturals: aigua, energia i matèries primeres.
- Produir menys residus, reutilitzar al màxim els residus generats i reciclar-los en el moment de la seva eliminació.
- Minvar les emissions de fums contaminants a l'aire i els abocaments de fems a l'aigua i en terra.

Aquests principis es poden aplicar de diverses formes:

1. Reduir el consum d'aigua
2. Reduir els consums energètics
3. Reduir la producció de residus
4. Separar els residus i abocar-los als contenidors adequats

5. Consumir productes i serveis més respectuosos amb l'entorn

6. Reduir o eliminar les emissions atmosfèriques i els abocaments al sòl (líquids o sòlids)

7. Reduir o eliminar la producció de renous i olors

8. Mantenir i afavorir els valors naturals de l'entorn.

9. Promoure mitjans i usos de transport més sostenibles

10. Tenir en compte aspectes ambientals a l'hora de fer reformes a les cases o locals

11. Complir la legislació ambiental

Reduir el consum d'aigua:

▲ Cal avisar dels defectes en el funcionament de cisternes, aixetes, dipòsits... Els dipòsits de WC són especialment proclius a sofrir fuites d'aigua.

▲ És molt important la instal·lació d'aparells de reducció de consum (limitadors de pressió, aixetes monocomandament...), però són inútils si es fa un malbaratament d'aigua.

▲ Molts de dipòsits de WC permeten un cert control de volum de buidat, la qual cosa facilita un menor consum. Cal conèixer el seu funcionament. Si no disposam d'aquests dipòsits el que es pot fer es posar una ampolla d'aigua o grava dintre i així també es redueix el volum d'aigua.

▲ No deixar que les aixetes ragin innecessàriament. És important tenir-ho present a l'hora de rentar-nos les dents, a la dutxa, rentant els plats...

▲ Al proper número comentarem altres principis per a que aquest *Llum d'Oli verd* vagi madurant amb la vostra col·laboració.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 78 70

SUPERMERCAT CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria*

AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

CAP DE CANTÓ

ESTUDIANT AMB NEU

Joan Sorell Adrover

Cerdanyola del Vallés és una població molt lligada als estudiants, pel fet que la Universitat Autònoma de Barcelona es troba dins el seu terme. Era el gener de 1985 quan caigué aquesta nevada que es va mantenir durant més d'una setmana.

Cerdanyola canvià completament el seu aspecte amb tanta aigua blanca i, encara que feia molt de fred, es feia més agradable anar a classe. Aquestes cases que veieu estan molt a prop d'allà on agafàvem l'autobús, però per fer la foto hi vaig haver d'anar a una hora no lectiva, perquè de dins el vehicle escolar no es podien captar imatges. Aquesta nevada la record amb nostàlgia perquè es produí en el meu segon any d'estudiant a Barcelona, quan encara frisava d'acabar les vacances de Nadal per tornar aviat a la Universitat.

Per captar una imatge així no s'ha de tenir por d'embrutar-se les espadenyes amb fang. Potser a aquesta foto li manqui un primer pla, però que hi farem, en aquest tros de terra no hi havia cap arbre ni cap matoll que servís per enfocar millor la imatge.

Cerdanyola, gener del 85

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20

CAFÈ NOU

Tapes i Berenars

els dilluns feiners TANCAT

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

LES MANS AL FOC (XXVIII)

L'ENTUSIASME DELS VENCEDORS

Joan Sorell Adrover

Alguns autors han tractat de refutar l'escepticisme indicant que no és possible sostreure's a una fe radical. Exemple d'aquest tipus de refutació és la doctrina de Santayana sobre la fe animal. Aquesta és una conseqüència de la realitat de la vida i de la necessitat que té aquesta de prendre la Natura per la mà, en el curs de la seva existència. És, doncs, lícit, segons Santayana, dur l'escepticisme a les seves darreres conseqüències i ser encara més radical del que feren els escèptics grecs, Descartes, Hume o Kant, però sense oblidar que l'escepticisme és una forma de creença (Escepticisme i fe animal (1952)). Com que el coneixement és també una fe- si bé una fe en interposició de símbols (op.cit.) no és possible oposar l'escepticisme al dogmatisme, o a la inversa. Ambdós es mouen dins el mateix àmbit- el de la vida-, l'únic que es pot fer és acceptar-los sense il·lusió i amb desafecte.

No obstant això, sí que es pot oposar una actitud escèptica a una d'entusiàstica. L'entusiasme religiós ha despertat en època moderna sospites, i el mateix ha succeït amb l'entusiasme polític per altre costat, s'ha acceptat moltes vegades l'entusiasme com expressió de fervor davant de la Natura o davant d'una obra d'art.

A finals del segle XVII i durant el segle XVIII abunden les opinions sobre la natura de l'entusiasme, les seves raons d'ésser i els seus límits. Locke admet que per cercar la veritat s'ha de sentir amor per ella, però això no justifica admetre l'entusiasme com un fonament per a l'assentiment.

El que es basa en l'entusiasme no atén ni a la raó d'aquesta revelació; l'entusiasme produeix opinions estranyes i accions extravagants. Mentre que la raó veu les coses tal com són, l'entusiasme les veu tal com no són, o com hom vol que siguin; l'entusiasme és com una borratxera.

Entusiàsmats, els membres del consistori de Porreres, feien constar a l'acte de la sessió ordinari del dia 12 de juliol de 1937, el que segueix: " A continuació, i a fi de immortalitzar en aquesta localitat el nom de l'Il·lustre General que va saber dur endavant al Front de Bilbao les seves victorioses tropes, mort en accident d'aviació en compliment del seu deure, s'acorda per unanimitat substituir el nom del carrer

Els generals Franco, Mola i Cavalcanti passejant pels carrers de Burgos l'any 37

de la Teula amb el de Emilio Mola, encarregant per això les plaques que siguin necessaris, les despeses de les quals seran satisfetes amb càrrec al capítol d'imprevists del vigent pressupost".

No és estrany que des de el meu Ajuntament és veïés la guerra com a guanyada, àdhuc abans que es complís el primer aniversari del seu esclafit. Puc donar fe que en aquells dies eren majoria els paisans que confiaven cegament en el triomf de les forces del bàndol feixista, però aquesta situació ja s'havia pogut comprovar durant els anys de la república, i molt més a mesura que l'enfrontament entre germans s'anava configurant de manera inevitable.

La meva posició d'aleshores era de no col·laboració amb res que tingués a veure amb la política. Havíem iniciat el trasllat cap a ciutat, encara que no deixava de fer classes a Porreres, procurant estar-hi poc temps per por a les represàlies. Així i tot, en aquell estiu del 37, la situació al poble estava estabilitzada, perquè el nou ordre s'havia imposat per tot arreu, i no només es feia notar en els canvis de noms dels carrers.

Porreres no es resignava a deixar d'ésser un bastió nacional, de cap manera volia ocupar el seu lloc natural de poble del Pla de Mallorca. La frase per l'imperi cap a Déu, havia estat entesa molt més bé que a qualsevol altre municipi de l'Estat espanyol. Això a mi no em queia gens bé, ja que pensava que a la vila no havíem tingut mai cap imperi, i encara que tenia parents a Amèrica, no era necessari que em fes còmplice dels imperialistes espanyols que estaven imposant als mallorquins una cultura i una llengua que no són ni han estat mai les nostres.

EN RELACIÓ A LES PLAQUES DELS CARRERS

Maria Barceló i Crespi

La retolació dels carrers de Porreres i en general de Mallorca és obra tardana, potser de finals del segle XVIII o ja del XIX.

Al llarg dels anys hi ha hagut plaques distintes quant a format, material, etc. i escrites en castellà o en català segons les circumstàncies del moment.

La placa serveix per fixar el nom del carrer. Cosa important, perquè tal com diu Enric Moreu-Rey els topònims urbans reflecteixen l'acció de l'home damunt l'espai¹. Efectivament és així.

Les plaques de temps enrere, de fang, de metall, de rajola, de marbre o del material que sigui són un testimoniatge valuós per conèixer la història del carrer en qüestió. Són un document que no es

pot fer malbé i que cal conservar.

A Porreres encara es poden veure plaques de divers estil i de diferent matèria a molts de caps de cantó. Ara bé, a aquest document, que és públic i no privat, sembla que unes vegades se'l respecta i d'altres se l'ignora, la qual cosa es pot comprovar fent una simple volta pels carrers de la vila.

Al carrer d'en Cerdà (enfrent del carrer de Sant Roc) s'ha rehabilitat una casa i la façana, però s'ha tengut l'encert de mantenir el rètol antic. Al cantó del carrer d'en Cerdà/carrer del general Barceló s'ha referit la façana i s'ha tapat un rètol del passat, *calle del Borrón*, tot recordant l'antic carrer d'en Borronat (vegeu

Llum d'Oli núm. 55). Segur que hi ha altres exemples.

No estar de més recordar als propietaris de les cases, mestres d'obres, arquitecte municipal i a qui correspongui que aquestes plaques no són propietat privada per fer-ne allò que vulguin. Són un vestigi "arqueològic" important per refer la història del carrer.

1.- Enric MOREU-REY: *Toponímia urbana i onomàstica vària*, Palma, 1974, 9.

VIDES IL·LUSTRES

Arnau d'Alcassor

La majoria de vegades els somnis només es queden en això: somnis. Des de sempre havia somniat i desitjat esdevenir un "Fill il·lustre" de la Vila, i tenir un retrat a l'oli penjat a la Sala de Plens de la Casa de la Vila, juntament amb altres fills i filles il·lustres... Em convertiria d'aquesta manera en immortal, un immemorial record que m'arrelaria a la vida terrenal per a sempre més...

M'imaginava el retrat: assegut, amb la meva millor cara i el meu millor vestit, i en postura d'intel·lectual, que possiblement segons els estereotips de mitjan segle XXI seria assegut davant un ordinador personal (les modes són així...!).

Però bé, el somnis i desitjos de vegades es queden simplement en això. No és que no hagi fet passes per rebre el digne distintiu de "fill il·lustre"...no és això. El que passa realment és que, fent un exercici de coherència i de reconeixement de mèrits,

he decidit desistir de l'intent de benefici de qui de veritat s'ho mereix: el porrerenc i gran hotelier Gabriel Escarrer. Sí senyors, ell m'ha derrotat: jo, per molt que m'hi escarrassi i m'ho proposi, no seré capaç de realitzar el que ell ha fet, SALVAR MALLORCA DE LA MISÈRIA!! Només ell ha fet possible que, en una setmana (concretament la setmana posterior al 25-M), les platges i els hotels s'hagin omplert de turistes, i haguem passat pàgina d'una època abominable que no ens ha deixat menjar calent durant 4 anys...

Ell, com a porrerenc, s'ho mereix. Jo he d'acotar el cap i reconèixer el vencedor. Imaginau-vos el retrat: n'Escarrer, dret tan llarg com és, posant vora un dels hotels, amb la mar de fons, i un cel blau, i una lluminositat envejosa i ... palmeres amb cocos!

Per ventura hauria d'anar més enllà i proposar el col·lectiu d'hotelers com a medalla d'Or de la Comunitat. O fins i tot proposar la creació d'uns nous guardons o títols honorífics escaients, a l'estil d'"Excels Patró de la Pàtria Balear" o

"Consol Vitalici Balear"... D'aquesta manera els agrairíem les seves grans accions envers el poble balear...i és que sobrevivim gràcies a ells!

I és clar, com a tal, aquests hotelers han de tenir privilegis: tenir assalariats fixes-discontinus, que les institucions públiques (balear i estatal) els promocionin els seus negocis (els facin la propaganda, vaja), tenir una conselleria per a ells tot sols, que puguin dir i desdir sobre la política del nostre país, que puguin coaccionar els seus empleats, que reinverteixin el capital en el carib i altres zones no estrictament balears,...

I d'això els mallorquins, eivissencs i formenterencs n'hem d'estar contents. I per seguir la tradició arrelada de recordar i venerar homes sants, salvadors d'ànimes, perversors de la pàtria i cacics, i dedicar-los places, carrers, avingudes i estadis esportius, crec molt adient demanar públicament que s'iniciï el procés de proclamació de Gabriel Escarrer com a fill il·lustre porrerenc. Malgrat els meus somnis i desitjos passin a ser, des d'ara, uns altres.

EL MIGJORN

Ricard Forés Gargallo
Militant d'ERC-Illes

Una de les característiques dels pobles del migjorn de Mallorca és la de presentar una mostra del caciquisme i conservadorisme més genuí de Mallorca. Noms com els d'en March o en Fontanet són prou coneguts i "respectats" a la comarca. La descripció de la quotidianitat dels personatges de la novel·la *Ajuntament bon dia* que paparretgen per Ses Salines o en Cosme Adrover i coetanis del PP de Santanyí, que, després d'urbanitzar tot el que han pogut, encara deien que si s'urbanitzava Mondragó hi sembrarien més pins dels que no hi ha essent verjo.

Els records i l'hemeroteca de la lluita per salvar el Trenc i la zona humida del Salobrar amb un Ajuntament de Campos que encenia la gent contra els qui defensàvem uns dels ecosistemes més rellevants de les illes o el Consistori campaner d'ara mateix que encara defensa l'atemptat urbanístic de ses Covetes o el Camp de Polo de ses Arenes.

La dreta més profunda de Mallorca governa aquests indrets del migjorn de Mallorca i ho fa posant els interessos particulars i beneficis immediats per sobre fins i tot d'ells mateixos: les guerres internes del PP de Santanyí o de Campos amb en Cosme

Adrover o en Sebastià Roig esmaperduts provant de compondre el seu redol o el conflicte dels ramaders de Campos amb en Prohens, en Piris, en Xisco Mascaró o en Cortès barallant-se per col·locar la seva xucladora són símptomes clars de que la lluita pel poder entre ells és ferotge.

En José María Rodríguez sap el perill que les guerres internes representen per el poder hegemònic que el PP té arreu de l'Estat i de les Illes i cerca fer content a tots els que són dels seus, però a vegades hi ha entrebancs que li poden complicar les coses: La insistència amb que el PP defensa un projecte com el del camp de polo de Ses Arenes, devora el Salobrar i es Trenc, pot tenir diverses lectures, una d'elles és que, efectivament, s'intenta acontentar una part del poder del PP de Campos, que no del poble.

Una altra lectura que es pot fer és que és PP tot i saber que els mateixos promotors s'han fet enrera per raons d'economia internacional, de por davant exemples com el de Ses Covetes i de dubtes legals; que l'article 6è de la Directiva hàbitats és molt clar en aquest cas i d'obligat compliment i fent esment a n'aquesta directiva Miquel Mayol, diputat d'ERC ha duit

el projecte davant la comissió Europea; que la confluència de figures proteccionistes estrictes com a ZEPA (Zona d'Espcial Conservació per a les Aus), LIC (Lloc d'Interès Comunitari) on la mateixa Comunitat Autònoma en la seva comunicació a la Comissió Europea fa referència a la repercussió negativa que projectes urbanístics de la perifèria poden tenir per a la conservació de l'hàbitat del Trenc-Salobrar; que és ANEI (Àrea d'Espcial Interès) amb la previsió de la LEN (Llei d'Espais Naturals 1991) de convertir aquesta zona en Parc o Reserva Natural; o, en menor mesura, també tenint en compte que hi haurà mobilitzacions conservacionistes importants per evitar el Camp de Polo i l'oferta immobiliària i de serveis que l'acompanya, així i tot, deia, el PP vol que es faci el camp de polo.

El PP vol canviar les DOT i farà creure que té un enorme interès en deixar realitzar un projecte immobiliari que diu serà per compensar la protecció del litoral de Campos. Des d'ara mateix, però, en Rodríguez sap bé que el projecte de camp de polo no es durà a terme i que podrà donar la culpa a altri si no es fa: "que lo paren los otros".

ENTREVISTA AL RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS AVEL·LÍ BLASCO ESTEVE

Entrevista conjunta de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Des del proppassat 14 de maig, el doctor Avel·lí Blasco Esteve és el rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB) en substitució de Llorenç Huguet. Doctor en Dret i Catedràtic de Dret Administratiu de la UIB des de l'any 1988, Blasco és especialista en dret públic, ordenació del territori i urbanisme, el dret autonòmic de les Illes Balears i el dret del turisme.

P.- La UIB acaba de fer 25 anys. Quin és l'estat actual la nostra universitat?

R.- S'ha convertit en madura, consolidada, en una gestació que evidentment dura més de nou mesos i podem dir que és un referent en el cercle de les universitats espanyoles en moltes activitats, per exemple en l'ús de les noves tecnologies.

P.- Quines són les principals xifres de la UIB?

R.- Tenim de l'ordre dels 15.500 alumnes, comptant els de postgrau (que són uns 1.500), més de mil professors i més de 400 treballadors no docents. Som una gran comunitat. Tenim 41 titulacions de grau i un espai físic, els diferents campus, que es van eixamplant perquè la UIB no està acabada de construir.

P.- Quins són els vostres objectius més immediats?

R.- N'hi ha que fan referència a les titulacions i d'altres que afecten els espais. És cert que el nostre mapa de titulacions està un poc desequilibrat i ens falten algunes carreres clàssiques, sobretot del bloc de les tècniques. Emperò en aquest moment s'està construint l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior que ens obligarà a reformar els plans d'estudis i a reduir-los a quatre anys (inclòs un de postgrau) o excepcionalment a tres més dos.

- P.- S'ampliarà l'oferta educativa?

R.- En un moment que obligatòriament hem de realitzar aquesta adaptació no tendria sentit continuar creixent amb noves titulacions sense saber com queden les que estan ara. De fet sembla que algunes poden desaparèixer o refundre's. Per això per l'any que ve només hi ha una titulació nova: la diplomatura en Estudis Immobiliaris.

P.- I respecte als espais?

R.- Un objectiu del meu mandat és millorar el campus, fer-lo més acollidor externament i amb millors mitjans de treball tant per als professors com per als alumnes. Això passa, per exemple, per despatxos individuals per tots els professors, per climatitzar els espais, etcètera.

P.- Quina és la situació de la llengua catalana a la UIB i al món educatiu balear en general?

R.- Hem d'aspirar que els alumnes, quan acabin la secundària, sàpiguen les dues llengües oficials i el català com a llengua pròpia. Si el català està en desavantatge hem d'impulsar el català sense detriment del castellà. Aquí cada professor i cada alumne s'expressa com vol, però partint d'una línia d'impuls del català, que hem de normalitzar.

P.- Com valorau la formació que tenen els alumnes que comencen els estudis universitaris des de la secundària?

R.- Crec que el nivell és baix, pel que em diuen els professors de selectivitat

i els de primer curs, amb problemes de base en determinades matèries com les matemàtiques o els idiomes. El que no tenc clar és si en el temps passat va anar millor. Tendim a sacralitzar, a caure en tòpics, però la veritat és que no tenc elements de comparació.

P.- Hi influeix el sistema econòmic de les Illes Balears, en què per a un jove sense formació és fàcil trobar feina?

R.- Efectivament, tant en el nombre d'estudiants com en el grau de fracàs escolar o en el d'abandonament dels estudis. Només un 23% dels joves en edat d'estudiar (entre 18 i 25 anys) ho fa a la nostra comunitat autònoma, quan la mitjana espanyola és del 44% i la Unió Europea recomana el 50%.

P.- Què s'hi hauria de fer?

R.- Me preocupa que la societat illenca, tant adults com al·lots, no valori tenir estudis universitaris i els joves acabin anant a treballar abans que a formar-se. Ens condemnen a ser una societat de gent no-qualificada i a tenir uns fills ocupats en tasques intermitges o baixes.

P.- S'ha plantejat alguna vegada rebaixar el llistó?

R.- No es pot fer mai això. Seria un greu error que no estam disposats a cometre perquè volem que els nostres siguin títols de prestigi.

P.- La UIB està fent un esforç destacable en la creació dels Centres Universitaris Municipals. Quin objectiu tenen?

R.- Volem que siguin centres de difusió de les tasques universitàries als pobles. Va ser una idea molt brillant de l'anterior rector que mai no he vist a cap de les moltes universitats que he tengut l'oportunitat de visitar. Els ajuntaments amb els quals hem pogut establir convenis disposen d'un centre on els alumnes es poden reunir, tenen sales d'ordinadors connectats a la xarxa de la UIB, s'hi poden fer consultes, auto-matricular-se... Són centres amb una potencialitat enorme, que es poden aprofitar per a infinitat de propostes. Hem de tenir en compte que una universitat crea coneixements i transmet coneixement, per diverses vies. Moltes universitats s'hi han fixat i ens demanen informació per implantar-ho.

P.- Quants convenis hi ha en aquest moment?

R.- Ara en tenim 24 i des d'aquí vull aprofitar per oferir aquest servei als ajuntaments que no hi estan adherits, sempre tenint en compte que no basta posar el local, sinó que també cal cuidar-lo, mantenir-lo, potenciar-lo, destinar-hi una persona... i en això sí que hem detectat diferències entre els municipis.

P.- Una queixa freqüent dels estudiants de la part forana fa referència als horaris, que els obliguen a passar moltes hores al campus. Què pensau que es podria fer?

R.- Passa especialment en alguns estudis com Magisteri, que tenen horaris complexos. A vegades no tenim disponibilitat d'aules per oferir estudis de forma més compacta, però ja hem dit

que la UIB encara s'està construint. El que tenim en projecte és crear una àrea de serveis per poder estar més còmode, més acollit i més entretingut durant les estades al campus.

P.- Sembla haver-se arribat a una certa saturació de la residència d'estudiants. Hi ha projectes d'ampliació?

R.- No sabem encara si ampliar-la o construir-ne una altra. També ens hem plantejat fer una residència dins Palma; l'equip anterior havia parlat de Sa Gerreria i el Govern passat ens va oferir la possibilitat de fer-la a Es Molinar. Hem de veure si mantenen l'oferta. Actualment ens manquen places i ja el curs passat alguns alumnes varen haver de cercar pisos, i no és gens fàcil.

P.- Segueix la UIB com a líder en ús de noves tecnologies?

R.- Un recent rànquing sobre les universitats espanyoles a internet ens situa en la novena posició de les 69 que hi ha a l'estat. És cert que abans que internet es desenvolupàs, nosaltres ja teníem intranet; i que va ser un encert dotar el campus amb una galeria de serveis que connecta tots els edificis amb fibra òptica. Això ens ha permès aplicar totes aquestes tecnologies a l'ensenyament i avui tenim el programa Campus Extens, amb 250 assignatures i 8.000 alumnes, que és l'enveja de les altres universitats. També tenim el Campus Virtual Compartit, amb altres vuit universitats, a través del qual ja s'ofereixen 42 assignatures de lliure configuració. És un ventall que es pot obrir més i que no té fi.

CURSOS PRÀCTICS FORMATIUS ALS PERFILS PROFESSIONALS DE PICAPEDRER, FUSTER I AJUDANT DE CUINA

Serveis socials i Educadora de carrer de l'Ajuntament de Porreres

Iniciativa
Comunitària
eQual

És una Iniciativa Comunitària de Recursos Humans cofinançada pel Fons Social Europeu pel període 2001-2006.

Aquesta Iniciativa presenta com objectiu general "la lluita contra les discriminacions i desigualtats de tota classe en relació amb el mercat laboral".

FILOXÈNIA

El projecte Filoxènia forma part de la Iniciativa Comunitària Equal, que té com objectiu lluitar contra la discriminació i desigualtat que es produeixen al mercat laboral.

La seva finalitat és combatre el racisme i la xenofòbia en l'entorn laboral de les Illes Balears i en relació al mercat laboral, a més de desenvolupar accions de formació i articulació social.

Està especialment dirigit a:

☞ Dones i homes immigrants.

- ☞ Empreses i agrupacions empresarials.
- ☞ Famílies d'immigrants.
- ☞ I a la població en general.

Acció de l'Ajuntament de Porreres en aquest projecte:

"Cursos Pràctics- Formatius als perfils de picapedrer, fuster i ajudant de cuina".

Aquesta presenta com objectiu general dotar als usuaris dels recursos, habilitats i formació necessària pel desenvolupament dels perfils professionals proposats a l'acció i així obtenir l'accés al món laboral.

En aquesta línia d'acció es desenvoluparen dues actuacions. D'aquestes la primera ja ha acabat i la segona es durà a terme des del dia 1 d'octubre de 2003 fins al dia 15 de març de 2004.

Les activitats desenvolupades han estat:

Fase 1a: Formació amb una durada de 220 hores.

En aquesta s'han duit a terme 3 mòduls:

- ☞ Mòdul d'habilitats socials i coneixements orals de la llengua castellana.

☞ Mòduls específics de: picapedrer, fuster i ajudant de cuina.

☞ Mòdul d'orientació laboral.

Fase 2a: Pràctiques en Empreses amb una durada de 270 hores.

En aquestes els alumnes s'han distribuït segons els perfils professionals en diferents empreses de Porreres.

Les empreses col·laboradores han estat:

- Sa Bassa Rotja, S.L. (2 alumnes).
- Bar Rte. Centre, CB. (1 alumna).
- Bar Rte. Ses Forques, CB. (1 alumna).
- Contruccions, AM. CB. (1 alumne).
- Andreu Julià Paniza: N'Hereveta (1 alumna).
- Fills de Rafel Picornell (1 alumne).

Com s'ha dit la 2a actuació començarà el dia 1 d'octubre de l'any 2003. Aquesta es desenvoluparà igualment que la 1a en Cursos pràctics formatius als perfils de picapedrer, fuster i ajudant de cuina. Si algú estigués interessat en realitzar aquesta formació es podrà informar i apuntar-se al Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Porreres.

**PUB RESQUILLS
ES TRUI
DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

Levi's DIESEL Avirex Lee

MANS

L'Almoïna, 30 · Tlf. 971 16 84 56 Porreres

AVIA CAT ART adidas

KATAU

Caterina Gornals Miralles

Katau és un grup format per en Pep, de 34 anys, que toca el baix; na Maria, de 27, que toca el saxo, els teclats, la guitarra acústica i canta; en Mateu, 32 anys, toca la bateria i canta; en Jaume, 41 anys, toca la guitarra i canta; i na Llúcia, de 33 anys, toca el saxo, la flauta travessera i també hi posa la veu. En Pep i en Mateu es dediquen a l'administració i els altres tres es dediquen a la docència.

Varen triar aquest nom per al grup perquè els va agradar el so i el significat. Un "catau" és un amagatall, un lloc on sol recollir-se algú.

El grup va sorgir ara fa dos anys, perquè els cinc tenien ganes de tocar i passar-s'ho bé. Des d'aleshores sempre han estat els mateixos components, no hi ha hagut canvis.

Toquen les versions que més els agraden de rock, pop i salsa, però no tenen preferències per cap grup en concret. També fan algun tema propi, compost per en Jaume. La majoria de cançons del seu repertori són en anglès; tot i així, sempre n'inclouen alguna en castellà o català. Els temes composts per en Jaume són en català.

Solen actuar en bars i pubs. Però van per tot allà on els demanen: sopars, festes... Enguany han actuat a les festes de Sant Roc.

Diuen que totes les actuacions tenen alguna cosa que les fa diferents. Cada actuació és única i d'ella sempre en

queda una petita història.

No tenen actuacions previstes. Per a ells, el mes de setembre és un temps de trànsit entre les festes de l'estiu i les actuacions de l'hivern. És el moment de contractar noves actuacions, una vegada que la gent ha acabat les vacances i torna als pobles.

El lloc d'assaig és una casa particular, d'uns components del grup. Normalment assagen un pic per setmana, dues hores.

A part de la seva feina i de la dedicació al grup, en Jaume fa classes de guitarra i na Maria de saxo i de llenguatge musical.

Pot ser que l'edat, segons manifesten,

els faci ser més realistes i no tenen segons quines quimeres de formar part d'un grup o d'un altre. A part d'això, fan la música que els agrada i estan bé dins el seu grup.

Darrerament estan treballant en l'edició d'un CD que esperen que d'aquí a poc temps estigui a la venda i que us agradi a tots.

Per acabar, en contaren un fet curiós: "Una actuació d'aquest estiu va ser catastròfica. No demaneu com però va acabar amb el baix d'en Pep romput, la guitarra acústica damunt el saxo de na Maria i el saxo damunt un plat de la bateria d'en Mateu". Sens dubte, un fet que no desitjam que torni a passar.

LA UNIÓ ESPORTIVA PORRERES TEMPORADA 2003/2004

Antoni Gornals Mesquida

Una nova temporada de futbol és en els seus inicis. Els equips han finalitzat la pretemporada i han començat la lliga. Una temporada marcada per una sèrie de fets que la fan, si més no, un poc especial:

- La U.E. Porreres torna amb un equip a la categoria Aficionat de III Regional, un equip il·lusionat i amb ganes de lluitar i d'aconseguir bons resultats, així com també amb un equip juvenil que presenta un bloc que promet i que, ben segur, farà gaudir els aficionats de la vila.

- L'equip Cadet i l'Infantil estan formats per jugadors locals i montuïrers i, després d'arribar a un acord amb el C. E. Montuiri, l'equip Cadet depèn del Montuiri i l'equip Infantil juga com a U. E. Porreres.

- El projecte del camp de gespa pareix ésser que està en marxa, una gran millora per a la pràctica de l'esport del futbol a la vila que farà que els jugadors s'hi engresquin cada vegada més, ja que millorarà les condicions de la seva pràctica, i, sens dubte, farà que alguns dels que han deixat de practicar-ho, per motius diversos, s'ho replantegin.

- Les eleccions a la presidència del club se celebren cada 4 anys i serà al final de la temporada actual quan els socis i sòcies votaran el president que regirà el club els propers 4 anys, a partir de les candidatures que es presentin.

A part de tot això, però, el club esportiu segueix tenint cura del futbol base i són 5 els equips en els quals l'edat dels

Escoleta

Prebenjamins

jugadors es correspon amb les etapes escolars d'Infantil i Primària: l'Escoleta, el Prebenjamí, el Benjamí F-7, el Benjamí F-8 i l'Aleví.

La presentació oficial de tots els equips de la U. E. Porreres fou dia 11 d'octubre al camp municipal d'esports Ses Forques, seguida d'un sopar de fideuada per als assistents. En aquest número podeu veure la fotografia de tots els

equips que aquesta temporada integren la U. E. Porreres.

La Junta directiva vol agrair la col·laboració a totes les persones, entitats, empreses i comerços que han fet costat al club, des dels jugadors i familiars fins als col·laboradors, i us vol recordar que si no sou soci encara hi sou a temps. El club us necessita per créixer i fer-se gran.

Benjamins F8

Benjamins F7

Alevins

Infants

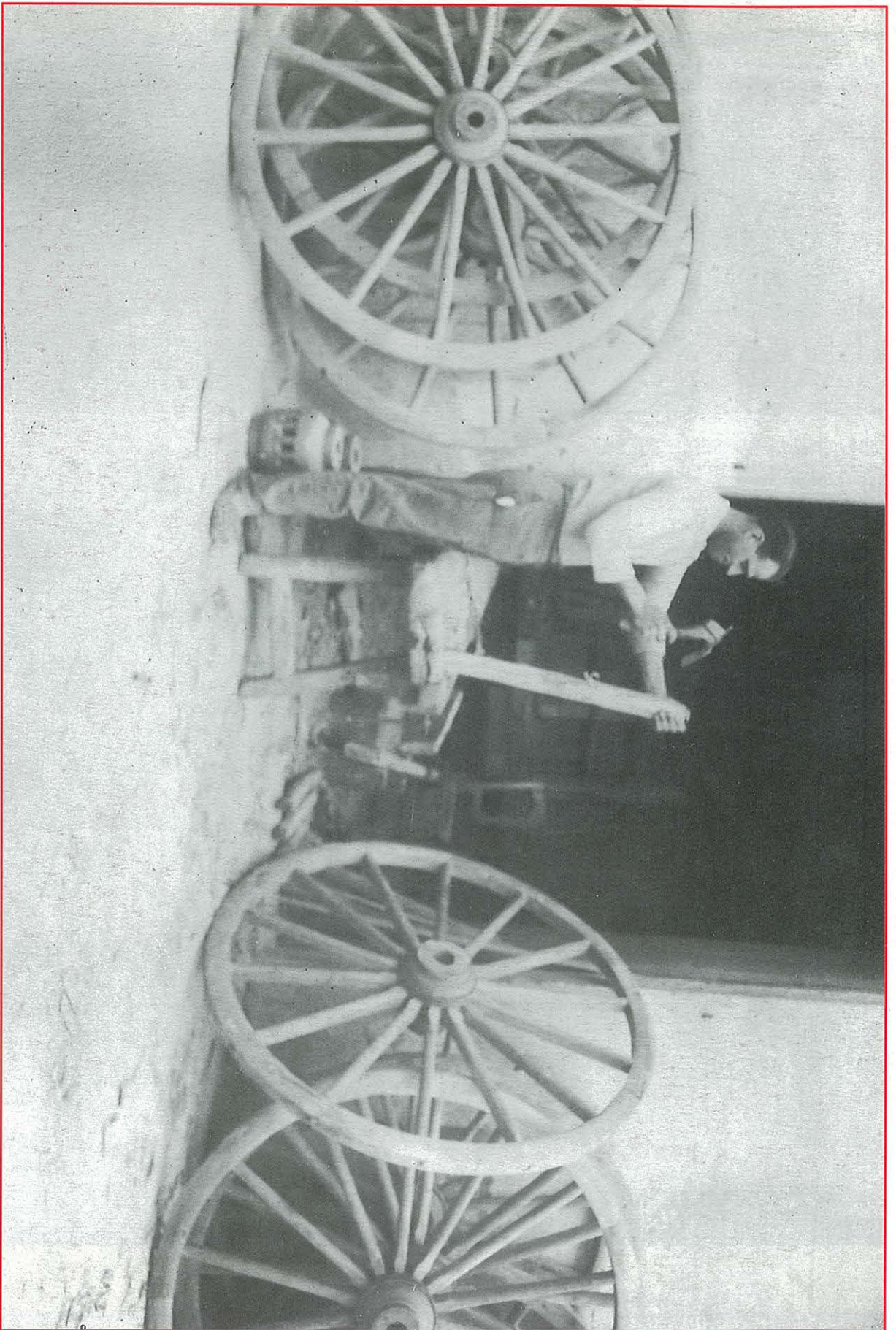

Juvenils

Aficionats III Regional

Mestre Bernat Vidal Cerdà (*Moi*)

Fuster de carros al seu taller del Carrer del Vent, l'any 1938